БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 104 (4996)
Среда
Майн 22
1946 он
Сэн 20 мүнгэн

„Коммунистнууд ба комсомолецууд! Ажахы ба культурын шэнэ хусэтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэдэй түрүүшын зэргэдэ жагсажа ябагты!“

(ВКП(б)-гэй ЦК-гэй майн 1-дэ зорюулагдаһан уряалнуудhaa).

ПАРТИЙНО-ПОЛИТИЧЕСКЭ ҺУРАЛСАЛЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА

Манай большевистскэ парти, тэрэнэй агуухэ вождьнор Ленин ба Сталин гэгшэд патирйна, советскэ ба комсомольско хүтэлбэрилхы кадрнуудые идейно-политическэ талаар хүмүүжүүлхэ тушаа саг ургэлжэ гол анхаралаа табидаг байһаниинь элитэ. Ленин-Сталинай парти хадаа өөһэдынгөө члэнүүдэй политическэ мэдэрэлые дээшэлүүлхэ зорилготойгоор ехэ ѳн эмхидхэлэй худэлмэри хэнэ. Партийна дээдэ һургуули, политһургуули, үдэшын партийна һургуули, политкружогууд партийна комитедүүдэй болон партийна эхин организацинуудай дэргэдэ хаа-хаанагүй эмхидхэгдэбэ. Эндэ хэдэн зуун-мянган политическэ ба теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй һургагшанар, пропагандистнууд болон лекторнүүд заняти үнгэргэжэ, коммунистнууд, комсомолецууд болон партийна хүнүүдтэ марксизм-ленинизмые гүнзэгыгөөр ойлгуулна.

Мүнөө ССР Союзай Верховно Соведэй хоёрдохи зарлалгын нэгэдэхи сессеэр 1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб баталагдаба. Табанжэлэй түсэб соо табигдаһан агуухэ программые гансахан дүүргэхэ бэшэ, харин холо үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ ехэхэн хүсэн, ехэхэн үүсхэл ба шадабари хэрэглэгдэнэ. ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол 1946 оной майн I-дэ зорюулагдаһан өөрынгөө уряалнууд соо Советскэ Союзай ажалшадта хандахадаа нигэжэ бэшэһэн байгаа юбэл: „Дайн сэрэгээр ушаруулагдаһан шархануудые түргэнөөр эдэгээе, ажаүйлэдбэри ба хүдөө ажалые һэргээн бодхоожо, дайнай урда тээхи хэмжээһээнь үлүү гаргая! Шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын тулада бүхы хүсэеэ гаргая!“

Манай агуухэ илалтануудые эмхидхэһэн ба зоригжуулһан коммунистическэ большевигүүдэй парти ба тэрэнэй Центральна Комитет болбол агуухэ вождь Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр Иосиф Виссарионович Сталин түрүүтэйгээр советскэ арадай бүхы хүсэ шадалые, манай арюун нангин Эхэ ороной сэрэгэй ба экономическа хүсэ шадалые улам дээшэнь болгохо тээшэ зоригжуулна. Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан агуухэ программые бэелүүлхэ хэрэгтэ коммунистнууд болон комсомолецууд шиидхэхы үүргэнүүдые дүүргэхэ байна. ВКП(б)-гэй ЦК-гэй майн 1-дэ зорюулагдаһан уряалнууд соо йигэжэ хэлэгдэнэ: „Коммунистнууд ба комсомолецууд! Ажахы ба культурын шэнэ хүсэтэ дэбжэлтын түлөө, советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые саашадань бүхэжүүлхын түлөө тэмсэгшэдэй түрүүшын зэргэдэ жагсажа ябагты!“ Энэ уряалнуудые үдэр бүриингөө ажал хүдэлмэри дээрэ гарай хүтэлбэри болгожо, манай республикын партийна ба партийнабэшэ большевигүүд дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан программануудые эршэмтэй шанга ажалаараа бэелүүлжэ байна, бэелүүлхэшье уялгатай байна.

Тэрээнтэй хамта, областной партийна организаци болбол өөрынгөө членүүдэй идейно-политическэ мэдэрэлые дээшэлүүлхэ зорилго табина. Энэнь тон зүбтэй. Ленин ба Сталинай түүхэтэ зохёолнуудтай болон большевистскэ партиин историтой гүнзэгыгөөр танилсалга коммунистнууд бүхэнэй арюун валга мүн. Эгээл имэһээ коммунистнууд, комсомолецууд болон партийнабэшэ хүнүүд марксизм-ленинизмтэй танилсажа, ажалшан арадые илалтын шэнэ зам тээшэ зоригжуулха үүргэтэй болоно.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайн сэрэгэй жэлнүүдтэ большевистскэ партиин зэргэдэ хэдэн зуун-мянган ба миллион патриодууд абтаа. Хэрбээ дайн сэрэгэй эхилхэ үедэ манай партиин зэргэдэ 3,8 миллион хүн байһан haa, мүнөө 6 миллион шахуу хүн тоологдоно. Манай областной партийна организаци болбол 6 мянган хүнһөө 14 мянга шахуу хүн хүртэрөө энэ дүрбэн жэлэй туршада ургаба. Эдэ залуу коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ ябадал партийна комитедүүдэй болон партийна эхин организацинуудай эгээл шухала зорилгонь болоно.

Коммунистнуудые ба илангаяа залуу коммунистнуудые идейно-политическэ талаар хүмүүжүүлжэ, тэдэнэрые ажал хүдэлмэри дээрэ зүб зүйтэйгөөр һургажа байдаг партийна организацинууд манай республика соо яһала олон бии. Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айком болбол үшөө 1944 ондо үдэшын партийна һургуули нээһэн байгаа. Энэ хоёр жэлэй туршада тус һургуулида 33 хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд һуралсажа, Ленин ба Сталинай түүхэтэ зохеолнуудтай, мүн ВКП(б)-гэй историин хураангы курстай танилсаа. Тэрээнтэй хамта „Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайн тухай“ гаргаһан нүхэр Сталинай номые шудалһан байха юм. Мүнөө эдэ коммунистнууд хадаа өөһэдынгөө политическо-теоретическэ бэлэдхэлые улам саашань үргэдхэхэһөө гадна, аймагайнгаа ажалшадай дунда политическэ ба теоретическэ темэтэй лекци болон элидхэлнүүдые хэжэ, үргэн ниитэ ажалшадта табанжэлэй түсэб ойлгуулна,

Мүн Городок городой ба Бабушкин городой партийна организацинууд өөһэдынгөө коммунистнуудые идейно-политическэ талаар хүмүүжүүлнэ. Эндэ эмхидхэгдэһэн үдэшын партийна һургуулинууд болон политһургуулинуудай хүдэлмэри түсэбэй ёһоор үнгэргэгдэжэ, хүдэлмэреэ дүүргээ. Хэдэн арбаад коммунистнууд болон комсомолецууд энэ һургуулинуудта ябаха зуураа, өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлһэн байна. Мүнөө эдэ һургуулинуудта заняти үнгэргэгдэнэ.

Тэрээнтэй хамта, эндэхи коммунистнууд СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хэгжөөхэ дүрбэдэхи табанжэлэй түсэбтэй городойнгоо ажалшадые үргэнөөр танилсуулжа шадаһанайнгаа ашаар, табанжэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, үйлэдбэриингөө программые амжалтатайгаар дүүргэжэ, һайн амжалтануудые туйлаба.

Ториин аймагай партийна организаци болбол коммунистнуудайнгаа политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ тушаа нилээдгүй ехэ хүдэлмэри хэжэ шадаа. Аймаг соогоо эгээн түрүү ябадаг „Заветы Ильича“ гэжэ хүдөө ажалай артелиин дэргэдэхи партийна эхин организациин секретарь нүхэр Д. Цыдыпов гэгшэ политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри зүбөөр ябуулна. Тус партийна организациин 26 коммунистнууд политһургуулида барандаа хабаадалсажа, өөһэдынгөө идейно-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлбэ. Эндэхи коммунистнууд барандаа шахуу агитаторнуудаар хүдэлмэрилжэ, бүхы колхозн игуудайнгаа дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулна. Эгээл имэһээ тус колхоз аймаг соогоо эгээн түрүүлжэ эртын орооһото культурын тарилгые агротехническэ богонихон болзор соо хэжэ шадаа. Имэ жэшээнууд республикын бусадшье аймаг ба городуудаар олон бии.

Гэбэшье, коммунистнуудайнгаа идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ тушаа тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байдаг партийна эхин организацинууд үзэгдэнэ. Жэшээнь, Иволгын аймагай партийна организацида коммунистнуудые, илангаяа залуу коммунистнуудые идейно-политическэ талаар хүмүүжүүлхэ ябадал тон хангалтагүй байхаһаа гадна, эндэхи олонхи партийна организацинуудай пропагандистнууд болон агитаторнууд болбол аймагайнгаа ажалшадые Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түсэбтэй танилсуулха тушаа тон хангалтагүй хүдэлмэри хэнэ.

Имэ баримтанууд Улан-Удэ городой Городской районой, мүн Прибайкальска, Заиграйн, Кабанскын болон бусад аймагуудай партийна организацинуудаар үзэгдэнэ. Мүнөө партийна организацинуудай ба тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй гол зорилгонь юундэ байнаб гэхэдэ, эгээн түрүүндэ бүхы коммунистнуудаа идейно-политическэ талаар хүмүүжүүлгэдэ байна гээшэ.

Ушар имэһээ ВКП(б)-гэй айкомууд ба горкомууд, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд болбол үдэшын партийна һургуулинуудай, политһургуулинуудай болон кружогуудай хүдэлмэринүүдые уг үндэһөөрынь һайжаруулха ёһотой.

Сталинска табанжэлые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө мүрысөөе дэлгэрүүлэе!

Капитан А. Мажаров

Байкало - Селенгинскэ пароходствын пароходуудай командануудай дунда нүхэр Антон Игнатьевич Мажаров капитантай „Чаадаев“ гэжэ пароходой команда социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ. Эндэ нүхэр Мажаровай шадабаритай хүтэлбэри доро ажалай эмхидхэл һайжаруулагдаһан, командын бүхы членүүд өөһэдынгөө доторой жаяг заршамые дээдэ хэмжээдэ табиһан байха юм.

Навигациин эхилһэнһээ хойшо тус пароходой машинын таһагай дүршэлтэд болбол графигай ёһоор пароходой ябалгые хангажа шадаһан байгаа. һүүлэй 3 рейстэ капитан Мажаровай хүтэлбэрилжэ ябаһан пароход болбол хододоо хараалагдаһан саг соогоо аян замдаа мордодог ба уридшалан бусажа ерэдэг байна. Энээнэй ашада гүрэнэй шухала удхашанартай ашаанууд саг хаһа соогоо зорюулагдаһан газартаа хүргэгдэнэ.

Мүнөө уһан-замай транспортын коллективэй дунда дэлгэрһэн республиканска социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараһан капитан Мажаровай хүтэлбэрилдэг пароходой команда саашадаа улам һайнаар хүдэлмэрилжэ, шэнэ сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска Хүндэлэлэй Доскада оролсохонь лабтай.

„Стахановская вахта“ гэжэ газетэһээ.

Хоёр нормо дүүргэнэ

Баатар Улаан Армиин зэргэдэ ябажа, немецко-фашистска эзэмдэгшэдые үй бута сохилсоһон илагша боец Дашажамса Цыбиков гэгшэ Улаан Армиһаа табигдажа ерээд, мүнөө Хориин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой членүүдтэй хамта хабарай тарилгын хүдэлмэри дээрэ эршэмтэй шангаар ажаллажа байна.

Нүхэр Д. Цыбиковэй үбсүүн дээрэ хэдэн орден ба медальнууд яларна. Түрэл колхоздоо бусажа ерээд байхадаа, манай патриот болбол Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ үндэр баян ургаса туйлажа, колхозоо большевистскэ ба колхознигуудаа баян шадалтай болгохын түлөө стахановскаар ажаллана. Хабарай тарилгын хүдэлмэри дээрэ сеялщигээр хүдэлмэрилхэдөө, үдэр бүхэндэ хоёр нормо дүүргэнэ. Хэрбээ дүрбэн гектар газар дээрэ үрһэ тариха байгаа haa, мүнөө 7—8 гектар хүртэр хаяжа байха юм.

Д. ГОМБОЕВ.

Халаан соогоо 10 нормо

Шэнэ Сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска Хүндэлэлэй Доскада бэшэгдэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн болбол Гүрэнэй заводой коллективэй дунда үдэр бүри дэлгэржэ байна.

Майн урда тээхи ба Илалтын үдэрэй урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн нүхэр Зятьковой комсомольско-залуушуулай бригада мүнөөшье жэшээтэ һайн амжалтануудые туйлана. Эрхим стахановец, залуухан комсомол нүхэр И. Зятьковой хүтэлбэрилдэг бригада болбол апрель һарын ажалай даалгабарие 300 процент дүүргэһэн байгаа haa, май һарын түрүүшын 15 хоногой даалгабарие 325 процент дүүргэбэ.

—Минии хүтэлбэрилдэг бригада болбол дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй түрүүшын жэлэй харюусалгата түсэбые бэелүүлхэ ябадалда өөһэдһөө эригдэһэн үүргые хүндэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, ажалай бараг һайн амжалтануудые туйлаа. Тиин мүнөө шэнэ Сталинска табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска Хүндэлэлэй Доскагай бии болгогдоһонһоо хойшо улам һайнаар хүдэлмэрилхэ гэһэн уялгануудые абаабди. Манай бригада май һарын түсэбые мүнөө хоёр арбан хоног соо 150 процент дүүргээ. Гэбэшье, үлэһэн арбан хоног соо улам һайнаар хүдэлмэрилжэ, һарынгаа даалгабарие 350 процент дүүргэхэ уялга абаа,—гэжэ комсомольско-залуушуулай бригадын бригадир нүхэр И. Зятьков хөөрэнэ.

Гүрэнэй заводой эрхим стахановец нүхэр Иван Анохин гэгшэ шэнэ сталинска табанжэлэй хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаха зуураа, майн 16-ай үдэр халаанайнгаа даалгабарие 1.030 процент гүйсэдхэбэ. Тиин нүхэр Анохин энэ үдэр туйлаһан ажалайнгаа рекордые саашадань бүхэжүүлхын түлөө улам эршэмтэйгээр тэмсэ. Энээнэй ашаар майн 17-ой үдэр халаанайнгаа даалгабарие мүн лэ 1.030 процент дүүргэһэн байна. Нүхэр Анохин хадаа хоёр үдэр соо ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ, 486 түхэриг мүнгэ олобо.

Залуу хүдэлмэришэн Иван Анохин хадаа яагаад арбан нэгэн хүнэй орондо хүдэлмэрилөөб гэжэ асуултай болоно.

Энээндэ харюу тон богонихон. Нүхэр Анохин нэгэдэхеэр, өөрынгөө хүдэлмэрилжэ байһан station гые жэшээтэ һайнаар шудалһан ба өөрынгөө дүй дүршэлые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлхын түлөө оролдодог байха юм. Тиихэтэй хамта хүдэлмэриингөө газарые уридшалан һайнаар бэлэдхэхэ, ажалай үдэрые нягтаруулха ябадал тон шухала болоно.

Хоёрдохеор, нүхэр Анохин болбол ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө удаан сагай турша соо эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсээ. Жэшээлхэдэ, энээнэй урда һарануудта ажалай даалгабарие үдэр бүридэ 200—300 процент дүүргэдэг байгаа һэн. Тиихэ зуураа ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ элдэб арга методүүдые хододоо ухаалан олодог байһан юм. Энээнэй ашаар майн 15-ай үдэр ажалай бүтээсые 900 процент хүртэр дээшэлүүлһэн байгаа haa, удаалуулан 1000 гаран процент хүртэр дээшэлүүлбэ.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ гансахан лэ үйлэдбэриин дүршэл, техникые шудалһан хэрэг гол үүргые эзэлдэг бэшэ, харин хүн бүхэнэй өөрын оролдолго, тэсэмгэй ябадал ба тэрээнэй жудхэмжэ нилээд ехэ үүргые эзэлдэг байһаниинь лабтай.

Мүнөө Гүрэнэй заводой хүтэлбэрилэгшэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, партийна, комсомольско организацинууд болбол заводой бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй ба залуушуудай дунда нүхэд Иван Анохин ба Иван Затьковой ажалай дүй дүршэлые бүхы хүдэлмэришэдэй шадабари болгохын түлөө тэмсэжэ байнад. Энээнэй ашаар зарим стахановецууд, жэшээлхэдэ, стахановец Передирков ба бусад ажалай даалгабарие 700 процент хүртэр дүүргэнэд.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэн стахановецуудай тоо үдэрһөө үдэртэ, һараһаа һарада ургажа байна. Имэ стахановецуудые саашадаа олошоруулхын түлөө тэдэнэрэй ажал хүдэлмэрие хододоо сэгнэхэ ба тэдэнэрые саг үргэлжэдэ урмашуулжа байха ябадал шухалын шухала зорилго болоно.

Мүнөөдэр ажалай даалгабарие 1.030 процент гүйсэдхэһэн ба эрхим шанартай продукци үгэһэн эрхим стахановец Иван Александрович Анохиндо „Хүдэлмэришэдэй баяр“ гэһэн плакат Гүрэнэй заводой цех бүхэн соогуур няагданхай.

Ж. ЖАМБУЕВ.

ТРАКТОРИСТНУУДАЙ МҮРЫСӨӨН

Сталинска табанжэлэй түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэ үндэһэ һуури табихын зорилгоор, Бургалтайн МТС-эй трактористнууд социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсоһон байна. Тракторист Невзгодов гэгшэ өөрынгөө агрегадаар 1200 гектар элдүүрилхэ уялга абаһан юм. Мүн бэшэ агрегадуудынь тус бүридөө 1.000 гектар элдүүрилхээр бэеэ уялгалһан байна.

Мүнөө эдэ трактористнуудай социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшын дүнгүүдые харахада, тэдэнэр хэлэһэн үгэлөө хүрэжэ байха юм. Нүхэр Невзгодов НАТИ трактораар халаан бүридөө үйлэдбэриингөө нормые 140 — 150 процент хүртэр һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Тэрэшэлэн трактористнууд Д. Урбаниева, Д. Балмаев, Ц. Д. Табанов ба бусад һайн жэшээнүүдые харуулжа ябанад.

МТС-эй партийна организациин секретарь нүхэр Ербанов гэгшэ трактористнуудай дундахи социалистическэ мүрысөөе бодотоор хүтэлбэрилдэг байна. Мүн трактористнуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар табигданхай. Дайшалхы хуудаһанууд таһалгаряагүйгөөр гаргагдажа, тэндэ трактористнуудай ажал хүдэлмэри тодоор бэшэгдэдэг байха юм.

Тракторна бригадануудай полевой вагончигууд һайнаар заһабарилагдажа культурно-болбосон түхэлтэй болгогдонхой. Тракторист бүхэн „1946 — 1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай“ хуулитай гүнзэгыгөөр танилсажа, тэрээн соо хараалагдаһан шухала зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө үнэн зүрхэнһөө тэмсэжэ байна.

Тори. Е. ГОМБОЕВА.

Эдэнэр эрхимлэнхэй

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой үнэн сэхэ членүүд үндэр ургасын түлөө унтаха нойргүйгөөр тэмсэжэ ябанад. Тэдэнэрэй олонхидынь колхоз соо эрхимлэжэ магтаалтай болонхой. Таряанажалай гурбадахи бригадын газар хахалагшад Дамбаев, Ранжуров, Дансорунова, Барбуев, Дамбаев гэгшэд түрүү ажалаараа тусгаар шалгарна. Эдэ нүхэд полевой хүдэлмэридэ ороһонһоо хойшо үйлэдбэриингөө нормонуудые үлүүлэн дүүргэжэ байха юм.

Энэ бригадын борнойшод болон сеялкэшэд мүн лэ газар хахалагшадһаа гээгдэхэгүйн түлөө хормойгоо шуужа оролсонхой. Бригадын член бүхэн даажа абаһан хэрэгсэлнүүдээ гамтайгаар абажа ябадаг байна.

Социалистическэ мүрысөөнэй майн 5-ай дүнгөөр тус бригадада колхозой правлени ба партийна организациин дамжуулгын Улаан туг үгтөө һэн. Тэрэнһээ хойшо мүрысөөнэй эршэ улам шангадажа үндэр бүтээсэ, эрхим шанар туйладаг хүнүүд үшөө олошорбо.

Д. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Эртын пар хахална

Үндэр ургаса хурааха ябадалай бата бэхи үндэһэ һууринуудай нэгэн эртын сэбэр пар болоно. Тэрэниие һайса мэдэһэн Кяхтын аймагай „Улаан табангуут“ колхозой (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Цырендоржиев) членүүд тарилгые амжалтатайгаар ябуулхатаяа нэгэн доро, эртын пар хахалжа эхилһэн байна. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр, энэ колхоздо 153 гектар пар хахалагдаба. Энэ хүдэлмэридэ 10 плуг, хоёр трактор гаранхай юм.

Усть-Киранска сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Чебаков, партийна организациинь секретарь нүхэр Цыремпилов) 63 гектар эртын пар хахалһан байна. Пар хахалалгада 8 плугшад ябажа байнхай.

Н. МАЛАНОВ,
ВКП(б)-гэй Обкомой инструктор.

МТС соо илаба

ХОРИ. (Манай тусхай корреспондентһээ). Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байгаа Үдын машинно-тракторна станциин түрүү тракторист Д. Дымбрылов гэгшэ полидо гараһанһаа хойшо үндэр бүтээсэ туйлажа ябана. Тиин, энэ нүхэр МТС соохи мүрысөөндэ илаба.

Нүхэр Дымбрылов ЧТЗ гэжэ трактораар зөөлэн хахалалгада оруулан 237 гектар һайн шанартайгаар элдүүрилхэ зуураа, 800 килограмм горючи арбилһан байна. Гадна, 35 гектар пар хахалаа. Тиихэдэнь нүхэр Дымбрыловтэй сугтаа хүдэлмэрилжэ байһан 4 трактористнууд мүнөө хүртэр энэ гэхэ юумэ бүтээгээгүй байха юм.

Үдын машинно-тракторна станциин гээгдэнги трактористнууд МТС соо эрхимлэжэ ябаһан нүхэр Дымбрыловһоо үльгэр жэшээ абаха байна.

Юм. Цыренов.

Улан-Удэ городой спортивна мүрысөөндэ Э. Е. Убугунова гэгшэ 1 минутэ 54 секунда соо 500 метр ябгаар гүйжэ 1-дэхи һуури эзэлһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Үдын № 3 һургуулиин һурагша Э. Е. Убугунова.

И. Красавцевай фото.

РЕСПУБЛИКЫН ҺОНИНУУД

ШЭНЭ ИЛАЛТА ТОГТООБО

4 һарын саада тээ Улаан Армиһаа бусажа ерэһэн нүхэр Владимир Иванович Принечкин ПВЗ-дэ хүдэлмэрилжэ эхилһэн юм.

Энэ нүхэр богонихон болзор соо фрезеровщигой мэргэжэлые шудалжа, өөрөө хүдэлмэрилдэг болоһон байна. Илалтын һайндэрые үндэр амжалтануудаар угтахаа хүсэжэ энэ нүхэр станогоо ба хүдэлмэриингөө дүршэлые бүри эрхимээр шудалхаа хүсэдэг болоһон байна.

Тиигээд майн 8-ай үдэр нүхэр Принечкин стахановска вахтала жагсажа, тус үдэртөө паровозой 8 дышлэ үйлэдбэрилэн гаргажа, даалгабаряа 514 процент дүүргэбэ.

Иигэжэ энэ нүхэр тус деталиие үйлэдбэрилгээр завод соогоо шэнэ илалта тогтообо.

Һаяхан ПВЗ-гэй директор нүхэр Веллер энэ нүхэрые туйлаһан амжалтануудайнь дашарамдуулан амаршалжа шагн үгэһэн байна.

ХҮҮГЭДТЭ БЭЛЭГ ҮГТЭБЭ

Кяхтын хүүгэдэй байшанда 200 гаран үншэн үхибүүд хүмүүжүүлэгдэжэ байна.

Тэндэ хүүгэд бэшэг номдо, оёдолдо ба элдэб хатар нааданда һургагдана.

Хүүгэдэй байдаг байра һаруул ба хододоо сэбэр байдаг. Гадна хүүгэд болбол һайнаар ба амтатайгаар буйлуулагдаһан эдеэгээр үдэртөө 4 дахин хооллуулдаг байна.

Энэ байшангые Улан-Баторта байдаг Советскэ консульство шеф абаһан юм. Тиин майн нэгэнэй һайндэрөөр дашарамдуулан хүүгэдтэ 5 тонно хартаабха, 5 мянган үндэгэ, тоһо, һү, печени, элдэб янзын конфетэ ба бусад зүйлнүүдые бэлэг болгон хүүгэдтэ асаржа үгэбэ.

Культурна худалдаа эмхидхэнэ

Эдеэ хоолой продуктнуудые худалдаха Особторгын Улан-Удэ городой коммерческэ магазин энэ оной маргын 1-дэ нээгдэһэн байна.

Республикын худалдаа-наймаанай эмхизургаануудаар үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ тус Особторгын коллективэйхид оро сожо, үндэр амжалтануудые туйлаба. Тус магазин эд бараанай эрьесээр апрелиингээ түсэб 121 процент дүүргэһэн байха юм. Гадна май һарын түрүүшын хахад соо энэ магазин 1 миллион 23 мянган түхэригэй худалдаа хэжэ, городой ажалшадта олон янзын эрхим һайн эдеэ хоолой зүйлнүүдые гаргаба.

Тэрэ магазинай худалдагша нүхэд Березкина, Жилкина, Чибисова, Манжиханова гэгшэд худалдаа һайнаар ябуулдаг ба зониие ехэ анхаралтайгаар хандадаг байна.

15 ЛЕКЦИНҮҮД УНШАГДАБА

Зэдын аймагай культурно-гэгээрэлэй таһагай лекторнүүдэй хүсөөр майн түрүүшын хахадай туршада „СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ 5-жэлэй түсэб“ тушаа 15 лекцинүүд колхознигуудай дунда уншагдаһан байна.

Эдэ лекцинүүдые колхознигууд ехэ һонирхолтойгоор шагнажа, лекторнүүдтэ баясхалан хүргэнэд.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КОЛХОЗУУДЫЕ КУЛЬТУРНА БОЛГОЛГОДО КОММУНИСТНУУДАЙ ҮҮСХЭЛ

ВКП(б)-гэй Ториин айкомой секретарь нүхэр Г. Ивановтой хэһэн (хөөрэлдөөнһөө)

СССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сессеэр баталагдаһан «1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ түсэб» соо табигдаһан агууехэ зорилгонуудые дүүргэхэ түрүүшын жэл эхилбэ. Энэ табанжэл соо ажаүйлэдбэри ба хүдөө ажахые хүгжүүлхэ хэмжээнүүдэй хажуугаар ажалшадай ажаһуудалые дээшэлүүлхэ, колхозуудые культурна болбосон болгожо, саашадань улам хүгжүүлхэ хэрэг хадаа тусгаар ехэ удхашанартай байһан дээрэһээ, манай аймагай колхозууд өөрынгөө ажахые һайжаруулха, культурна болбосон хүдэлмэриин хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан социалистическэ уялгануудые абаһан байгаа.

Энэ уялгануудаа саг болзор соонь дүүргэхын тула аймагай ажалшад дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилээд, бүхы хүсэ шадал ба шадабариин гаргажа байнад.

Жэшээлхэдэ Дээдэ-Ториин сомсоведэй «Улаан-Номто» колхозой правлени ба партийна эхин организаци (түрүүлэгшэнь нүхэр П. Мункуев, партийна эхин организациин секретарь нүхэр Д. Очиров) колхозоо болбосон гоё байдалда оруулха тушаа ехэхэн хүдэлмэринүүдые хэжэ эхилһэн байна.

Колхозой правлени болбол 8 дархашуулһаа бүридэһэн барилгын бригада байгуулжа (бригадирынь нүхэр Д. Цыденов) эдэнэй хүсөөр 1946 оной эхилһэнһээ хойшо колхознигуудтаа 10 шэнэ гэр баряад, 15 гэр заһабарилһан байха юм. Энэ жэлдэ правлениин байшан, клуб, полевой станууд ба 3 фермын гэрнүүдые шэнээр заһабарилхань. Мүн колхознигуудай хуушан тэрнүүдэй сонхо ба хушалгануудые нэгэн адли гоё шэнжэтэй болгохо хүдэлмэринүүдые хэжэ байха юм.

«Улаан-Номто» колхоз үнгэрэгшэ жэлһээ эхилжэ, колхозойнгоо центрэй үйлсэнүүдые хашаалжа, эмхитэй болгохо хүдэлмэринүүдые хэжэ эхилһэнээ, мүнөө эршэмтэйгээр үргэлжэлүүлнэ. Мүн шэнээр колхознигуудай 50 гэр хашаалагдаа. Хуушан гэрнүүдээ нэгэ янзатай болгохо, тэдэнэй сонхо нэгэ хэмжээтэй ба хушалгануудынь нэгэ шэнжэтэй болгохо хүдэлмэринүүдые хабарай тарилгын һүүлээр хэхэ гэжэ түсэб баталанхай.

Эгээл нимэһээ «Улаан-Номто» колхозой хүтэлбэрилэгшэд энээгээрээ зогсонгүй, үшөө ехэхэн хэмжээнүүдые хараалһан байна. 1946 онһоо эхилжэ колхозой электростанци ба радиоузелай барилганууд эхилһэн юм. Энэ барилгануудта колхозой правлени 125 мянган түхэриг мүнгэ һомолоо. Мүнөө тус колхозой членүүд энэ барилга хэжэ эхилээ.

Колхозойнгоо центрые болбосон түхэлтэй байдалда оруулха хүдэлмэридэ эндэхи дархашуул нүхэд Д. Дашиев, Ц. Буянов, М. Нанзутов, Б. Осоров гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабаринуудые 100—150 процент хүртэр дүүргэжэ, июниин 1 болтор барилгын хүдэлмэриие өүм дүүргэхэ гэһэн социалистическэ уялгануудые абаад эршэмтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Мүн Алсагай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ц. Гомбоев, партийна эхин организациин секретарь нүхэр Бадмаев) 1946 ондо 15 гэр шэнээр бариба. 15 хуушан гэр һэльбэгдэн заһабарилагдаа. Мүн колхознигуудай гэрнүүд шэнэ модоор хашаалагдаба.

Колхозой правлениин байшан, һургуули ба клуб шэнээр заһабарилагдаба. Мүнөө шэнэ колхозно клуб баригдажа байна. Энэ клуб болбол 400 һууритай, үргэн сценэтэй байха юм. Мүн колхознигуудай амаралтын гэр баригдахэ юм. Энэ гэртэ һара бүри 50 хүн амарха, 15 гүү һаажа, сэгээ бэлдэгдэхэ байха юм. Энэ амаралтын гэртэ түбхын түрүүн стахановецууд, тиигэжэ бусад колхознигууд ба аймагай эмхи зургаануудай албахаагшад амарха ёһотой болоно.

Доодо-Бургалтайн сомоной «Заветы Ильича», Доодо-Ториин «Авангард» колхозуудта шэнэ правлениин гэр болон, сад баригдажа эхилбэ. «Авангард» колхоздо саг үргэлжын хүдөө ажахын выставкэ эмхилхэгдэхэ байна.

Энэ жэлдэ аймагай центрые культурна болбосон байдалда оруулха түсэб хараалагдаба. Эндэ врачебнэ пунктнууд, клинико-диагностическа лаборатори, аптекэ, үхибүүдэй ясли. Соведүүдэй байшан, хэдэн арбаад аймагай албахаагшадай гэр шэнээр баригдахаар түсэб баталагдаба.

Аймагай центр дээрэ 200 точконуудтай радиоузел бариха түсэбтэйбди. Августын 1 болтор Бургалтайн гүйсэд бэшэ дунда, Доодо-Ториин дунда һургуулинууд заһабарилагдажа дүүрэхэ байна.

Тэрэшэлэн хабарай тарилгада ябагшадые культурна талаар хангаха хэмжээ-ябуулганууд үргэнөөр хараалагдаба. Полевой станууд дээрэ 10 улаан булан, 5 агитбригада эмхидхэгдэжэ, кино-картинануудые харуулха, уранһайханай самодеятельностиин наадануудые табиха байха юм.

Дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ Ториин аймагай ажалшад имэнүүд хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар эхилбэ.

Эрхимээр анхаралаа табиха

Улан-Удын № 1 хүүгэдэй байшанда (даагшань нүхэр Н. П. Исакова) 200 үлүүтэй хүүгэд хүмүүжүүлэгдэжэ байдаг. Энэ хүүгэдэй байшан эрхим жэшээнэй тоодо орожо боломоор гэбэл, бүтэдэ хүүгэдынь тус тустаа түмэр оронтой, хүнжэл ба простынёор гүйсэд хангагдаһан байха юм. Хүүгэдэй амарха ба наадаха тусгаар таһагууд бии. Гадна гоё һайханаар шэмэгдэһэн уужам ехэ клубтай байха юм. Эндэнь хүүгэдэй уранһайханай самодеятельностиин кружогууд хүдэлмэрилдэг юм.

Хүүгэдэй эдеэ хоол тон һайн продуктаар эрхим шанартайгаар бэлэдхэгдэдэг байна.

Энэнэй хажуугаар мүн дутуу зүйлнүүд бии. Жэшээлхэдэ, энэ байшанда 18 хүмүүжүүлэгшэд дутамаг байха юм. Эдэнэрые олохо талаар гэгээрэлэй Министерство туһаламжа үзүүлдэггүй гээшэ. Хүүгэдэй байшангууд ба һургуулиин наһа гүйсөөгүй хүүгэдэй эмхи зургаануудые хүдэлмэришэдөөр хангахын тула гэгээрэлэй Министерствын талаар тусхай курсануудые нээхэнь шухала байна.

Тэрээнһээ гадна хүүгэдэй байдалдашье ехэхэн дутуу зүйлнүүд бии. Юуб гэхэдэ 216 хүүгэдэй 20-ниинь подушкатай, бэшэниинь подушкагүй унтадаг байна.

Хүүгэдэй эдеэ хоолдо һүн ехэ шухала зүйл болохо аал, энэ хүүгэдэй байшанда үдэр бүри үгтэхэ ёһотой 10 литр һүн бусад продуктаар һэлгэгдэдэг дээрэһээ хүүгэдтэ һүн үзэгдэдэггүй байна. Мүн хартаабха ба бусад огородой эдеэн нормын ёһоор огто үгтэдэггүй, энээндэ худалдаа наймаанай Министерствын зүгһөө шухала хэмжээ абтанагүй.

Гадна хүүгэдэй байшантай дэргэдэхи талмай дээрэ модон тарингдаха ёһотой аал, тэрэнь мүнөө хүртэр эхилэгдээгүй. Юуб гэхэдэ энэ талмайгаа түсэблэхэ ябадалдань городской коммунальна ажахын конторын зүгһөө ямаршье туһаламжа үгтэнэгүй.

Мүн энэ хүүгэдэй байшангай гэрэй шаланъ шэрдэгдээгүй, шэрэ олдодоггүй байха юм.

Бидэнэр Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ эхэ эсэгээ алдажа үншэрһэн ба мүн бусад харагамжагүй хүүгэдые бүгэдэ арадай халуун анхаралаар хүреэлхэ ёһотойбди.

Г. ДАНЗАНОВ.

Аргада мүрэн дээрэ электростанци баригдахань

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ дүрбэдэхи Сталинска табанжэлые республикын бүхы колхозууд хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ захалаа.

Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз апрелиин 15-һаа эхилкэ Аргада гэжэ мүрэн дээрэ гидроэлектростанци барижа захалба.

Март һарын туршада энэ колхоз барилгынгаа газар дээрэ 1600 бревно, 360 кубометр шулуу, нэгэ тонно дабирхай, түмэр гэхэ мэтэ барилгын материалнуудые зөөжэ асарһан байна. Тэрэшэлэн сельэлектрын республиканска конторһоо барилгада хэрэглэгдэхэ материалнууд хүсэд зөөгдэжэ абаашагданхай.

Барилгын түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд колхознигууд үндэр амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ, барагдаа нэгэн хүн мэтэ даалгабаряа үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Нигэжэ эдэнэр мүрэнэйнгөө үерлэхэһөө урид плотинынгаа һуури табижа дүүргэхые оролдонод.

Энэ электр станци болбол түрүүн дээрэ нэгэ тээрмэ, модо отололгын хюрөө хүдэлгэхэ ба 200 гаран колхознигуудай байра гэрэлтүүлхэ байна. Һүүлээрынь станциин бүхы хүсөөрэнь хүдэлмэрилүүлхэдөө тус колхозой таряа сохилгые, хонидые хайшалалгые, үнеэ һаалгые, һү бүлэлгые ба бусад хүдэлмэриие электрын хүсөөр дүүргэхэ арга-боломжотой болохо юм.

Сталинска шэнэ табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска Хүндэлэлэй Доска бии болгоод байхада тус барилга дээрэхи бригаданууд ба хүдэлмэришэд бүхэн бүри үндэр амжалтануудые түйлахаа хүсэн хүдэлмэрилжэ байнад.

Ямаанай хөөбэр тушаанад

Ямаанай хөөбэр тон үнэтэй дээрэ тоологдодог юм. Гүрэнэй бэлэдхэлнүүдэй эмхизургаанууд 1 килограмм хониной ноохоной орондо 100 грамм ямаанай хөөбэр абадаг байна.

Сэлэнгын аймагай колхозууд энэ жэлдэ ямаанай хөөбэр һамналгые һайнаар ябуулжа байна.

Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Гуржапов) фермэнүүд дээгүүрээ ямаанай хөөбэр һамналгые һайнаар эмхидхэһэнэйнгээ ашаар гүрэндөө нилээд ехэ һайн шанартай хөөбэр тушааһан байна.

Нигэжэ энэ колхоз 1946 ондо гүрэндөө 2 тонно 875 килограмм хониной нооһо тушааха уялгата даалгабаряа ямаанай хөөбэр тушаажа дүүргэхэ шахуу болобо.

Мүн Юрөөгэй сомоной „Улаан-Үдэнгэ" гэжэ колхозой ямаанай фермэ (даагшань нүхэр Улзытуев) гүрэндөө 70,5 килограмм хөөбэр тушааба.

Сэлэнгын аймагай колхозууд хамта дээрээ 455 килограмм хөөбэр „Заготживсырьегой" контородо тушааһан байна.

КОНЦЕРТНҮҮДЫЕ ХАРУУЛНА

Заиграйн аймагай Дээдэ-Илькын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой клубай дэргэдэхи уранһайханай самодеятельностиин бригада нүхэр Шикинэй хүтэлбэри доро колхозойнгоо полевой станууд ба малай фермэнүүд дээгүүр гаража гоё һайхан концертнүүдые харуулна.

Энэ бригадынхид хабарай тарилгын захалхаһаа хойшо 13 концертнүүдые харуулжа колхознигуудые һонирхуулһан байна.

Концерт харуулхаһаа гадна энэ бригадынхид элдэб хөөрэлдөө ба газетэ уншалга үнгэргэдэг, мүн ханын газетэ, дайшалхы хуудаһа гаргалсадаг юм.

КОЛХОЗОЙ ДЭРГЭДЭХИ ПАРТИЙНА КРУЖОК

Кударын аймагай „Искра Ленина" гэжэ колхозой дэргэдэ партийна кружок эмхидхэгдэнхэй. Энэ кружогто колхознигууд СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай Хуулиие шудална.

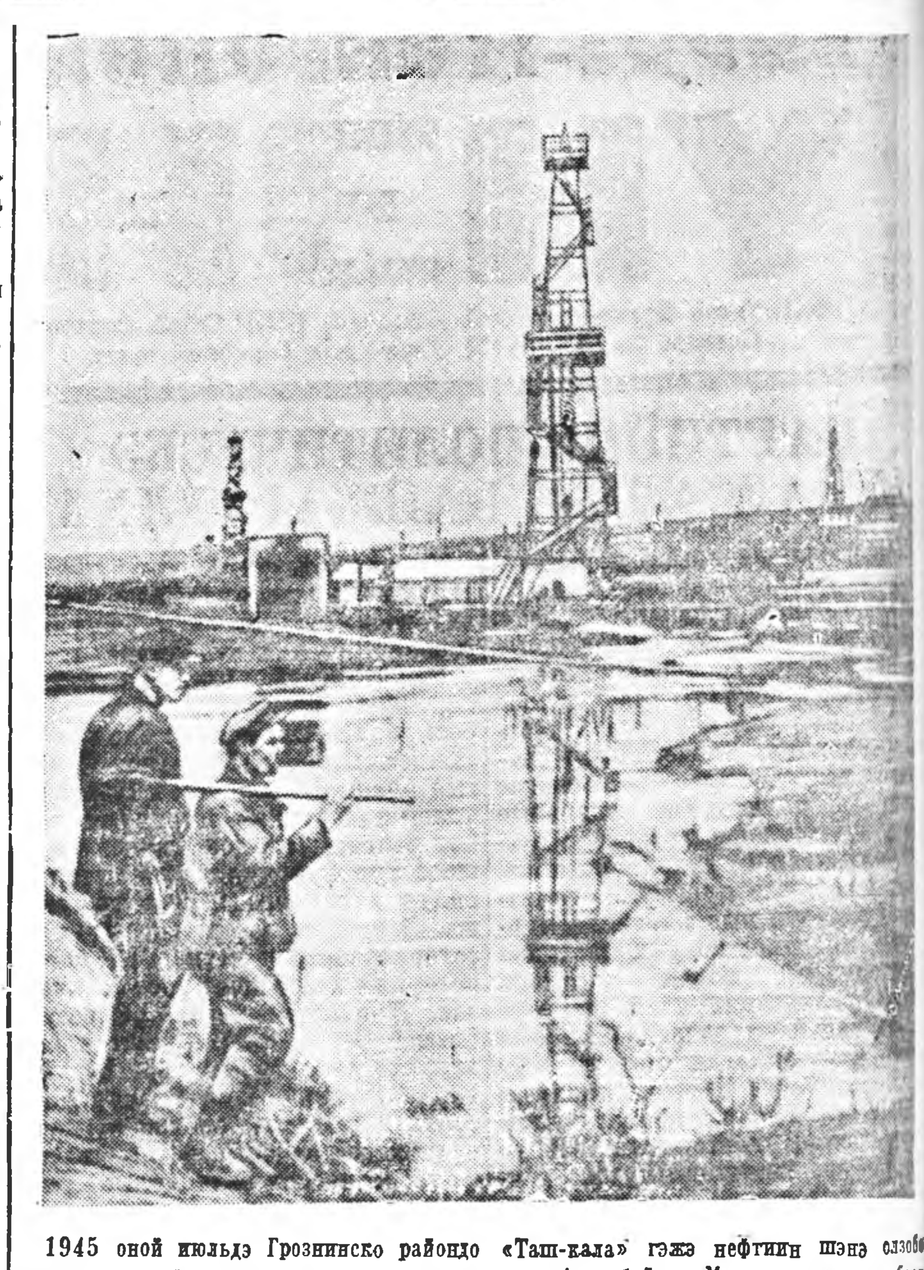
Кружогой занятиие һонирхолтойгоор ба ойлгосотойгоор үнгэргэхэ хэрэгтэ колхозой дэргэдэхи дунда һургуулиин багшанар ехэхэн туһаламжа үзүүлдэг байна.

ФИЗКУЛЬТУРНА КРОССЫН ЗАРИМ ДҮНГҮҮД

Манай республикын физкультурнигуудай эрхим мастернуудые шалган гаргахын түлөө Улан-Удэдэ профсоюзно-комсомольско кросс майн 12-һоо үнгэрэгдэжэ захалаа. Үнгэрһэн гурбан хоногой туршада тэрэ кроссто телеграфна конторын, медтехникумэй, хүгжэмэй һургуулиин, Промбанкын залуушууд ба комсомолоцууд, «Спартак» гэжэ спортивна обществын членүүд хабаадалсаһан байна. Бүхы дээрээ энэ кроссто 142 хүн хабаадалсаһан байха юм.

Бултанһаа һайн бэлэдхэлтэйгээр «Спартак» гэжэ спортобществын физкультурнигууд кроссто ерэбэ. Дунда жэшээгээр тус обществынхид 1000 метр утатай газарые 3 минута 18 секунда соо гүйжэ ерэһэн байна.

1000 метр утатай газарые 3 минута 20 секунда соо гаталжа, эхэнэрнүүдэй урилдаанда нүхэр Бадмаева илаһан байна. Мүн нүхэр Демина 4 минута соо гүйжэ гараа. 500 метртэ нүхэр Лукаченко илаһан байна.

1945 оной июльдэ Грозненско райондо «Таш-кала» гэжэ нефтиин шэнэ олзобори дээрэ нефтиин түрүүшын сорго нүхэлһэн байна. Мүнөө эндэ арбаад скважнанууд хүдэлнэ. Шэнэ олзобориин нефть малтагшад үдэр бүхэндэ түсэбһөө гадуур 100 тонно нефть үгэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Таш-Кала» гэжэ олзобори.

А. Фадеевэй фото (ТАСС-эй фотохронико).

Советскэ Союз дотор

Горьковско металлургнуудай амжалтанууд

ГОРЬКИЙ, майн 17. (ТАСС). Макеевскэ металлургнуудай уряае „Красное Сормово" заводой металлургическа цехүүдэй металлургическэ заводой, Сталинай нэрэмжэтэ заводой ба Горькидохи бусад предприятинуудай хүдэлмэришэдтэ халуун һайшаалые ба дэмжэлгые олоһон байна.

Макеевцүүдэй хандалгые зүбшэн хэлсэһэн дарыдаа „Красная Этна" заводой халуун прокатна цехын стахановецууд өөһэдынгөө уялгануудые дүүргэлгэдэ ороһон байна. Проволочно стан дээрэ хүдэлмэрилдэг мастер Павел Кузякинай халаан хадаа халаан соогоо түсэбһөө үлүү 7 тонно проволоко үгэһэн байна. Тэрэ үдэр Кульшинковой бригадын хүдэлмэришэд халуун плац дээрэ халаанайнгаа нормые 2 дахин үлүүлһэн байха юм. Вальсовщигууд Янаев, Иванов, Пряников ба бусад өөһэдынгөө халаанай нормые үлүүлэн дүүргэһэн байха юм.

Горьковско металлургическа заводой сталеварнууд жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ ба нэмэлтэ мянган тонно булад үгэхэ гэжэ уялга абаба. Прокатчигууд 4 мянган тонно прокат түсэбһөө үлүүлэн гаргаха гэжэ уялга абаба. Нүхэр Королевой универсальна станай бригада халаан соогоо түсэб ёһоор 65 тонно металл болбосоруулхын орондо 104 тонно, мастер Кузьминай халаан 105 тонно, мастер Блюевай бригада 107 тонно металл болбосоруулһан байха юм. Мастер Кулибякинай халаан листовой стан дээрэ даалгабариин ёһоор 26 тонно металлые хаб тайлган нимгэрүүлхын орондо 35 тонно хэһэн байна.

Сталинградска тракторна заводой 5000-дахи трактор

СТАЛИНГРАД, майн 18 (ТАСС). Шэнэ табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые саг болзорһоонь уридшалан гүйсэдхэхын түлөө Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй эхилэлтые сталинградска тракторна заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд ба техническүүд шэнэ илалтаар угтаба. „СТЗ" — НАТИ" маркатай 5000-дахи трактор гол ехэ конвейер дээрэһээ гараба.

Суворовско училищинууд экзаменай урда тээ

Суворовско училищинуудта һуралсалай жэл дүүрэхээ байна. Дамжан ороолгын экзаменууд июниин 1-һээ 20 болтор үнгэргэгдэхэ байна.

Ерэхэ экзаменуудые үнгэргэхэ гуримууд баталагданхай. Бүхы зүйлнүүдээр ба журамайгаа талаар тусгаар һайн дүнгүүдые харуулһан суворовецууд үнэтэ бэлэгүүдээр ба магтаалай грамотануудаар шагнагдаха юм. Нэгэ гү али хоёр дисциплинэнүүдээр шалгалтые барижа шадаагүйшүүл август һара соо экзаменуудые дахин шэнээр туушааха байна. Хоёрһоо дээшэ бэшэ хангалтагүй сэгнэлтэнүүдые абаһан ба ород хэлээр ба математикаар „хоёрые" абагшад хоердохи жэлээ үлээгдэхэ байна. Экзаменуудай һүүлээр түрэл түрэлхидтэй хүмүүжүүлэгдэгшэд һарын амаралтаар гэртээ бусаха. Үлэгшэдэнь училищинуудайгаа дэргэдэ амарха. Бэникулай хоердохи хахадынь — июлиин 25-һаа августын 26 хүртэр, — суворовецууд болбол зунай лагерьнуудта үнгэргэхэ байна.

300 ШЭНЭ СТОЛОВОНУУД

ВЦСПС-эй секретариат СССР-эй худалдаа-наймаанай Министерствын Москвада ба Ленинградта эмхидхэһэн столовонуудай хүдэлмэриин тухай мэдээсэлые дуулаба. Уридшалһан карточкагүйгөөр обедүүдые табидаг эдэ столовонуудһаа һайн шанарай олон янзын хоолнуудые ажалшад абана. Эндэ хамһабариин ажахын продуктнуудһаа хэһэн олон блюдэ бэлэдхэгдэнэ.

Мүнөө худалдаа-наймаанай Министерство болбол томо ажаүйлэдбэриин центрнүүд ба хүдэлмэришэдэй посёлогуудта үшөө 300 столовонуудые нээхээр шиидхэбэрилбэ. Эдэ столовонууд июлиин нэгэнһээ хожом бэшэ хүдэлмэрилжэ эхилхэ байна. Тэрэ столовонуудай эмхидхэлдэ саашанхи тэдэнэй хүдэлмэриин һайжарха ябадалые түйлаха хиналта байгуулха ябадал олониитын холой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-да даалгагдаһан байна. (ТАСС).

Сайн набшаһые суглуулжа эхилээ

Закавказьеын субтропическэ районуудта сайн плантацинууд дээрэхи хабарай хүдэлмэри дүүрээ. Хүрьһые малталгын үедэ хэдэн арбаад мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ хэгдэһэн байна. Баглаа набшаһануудай формовко газар бүридэ хэгдээ.

Грузида Андреевэй нэрэмжэтэ колхоздо Кобулетскэ районой Аламбари тосхондо сайн набшаһые түрүүшүүлэй нэгэндэ эхилээ. Цхакаевска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхоз, Кобулетскэ районой Молотовой ба Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельнууд ба бусад ехэ һайн ургасые ургуулжа байна. Республикын олон колхозууд ба совхозуудта шэлэлгын хуряалга ябажа эхилээ. Зуун мянга гаран килограмм сайн набшаһан мүнөө суглуулагдаад байна. Азербайджанда ургасын хуряалга мүн эхилбэ.

Мүнөө жэл Грузи, Азербайджан ба Краснодарска хизаарай сайшад сортно набшаһанай 21 миллион килограмм гэхэ гү, нёдондо жэлэйхиһээ 1 миллион килограмм үлүү сай суглуулха байна. (ТАСС).

Хабарай шалгалтануудай эхилэлгэдэ

Манай агуухэ Эхэ ороной хэдэн олон мянган һургуулинуудта хабарай шалгалтанууд эхилбэ. Хабарай шалгалта хадаа хүүгэдэй бүхэли жэл соо үзэһэн эрдэмые элирүүлхэ айхабтар харюусалгатай ба шухала удхашанартай хэрэг байна. Тиимэһээ һуралсалай жэлэй хахадһаа хойшо шалгалтада бэлэдхэхэ хүдэлмэри һургуулинуудта ябуулагдажа эхилһэн юм.

Улан-Удын басагадай 3-дахи дунда һургуулида (директорынь Е.В. Яцевилло) шалгалтын түрүүшын үдэрые үнгэргэбэ. Дунда һургуулиие дүүргэхэ 10—дахи 2 классай шалгалта үгэхэ тусхай зал гоё һайханаар шэмэгдэнхэй.

Гэрэлтэй уужам тэрэ зал соо һурагшад бүхэнэй һууха тусхай столнууд табигдажа, уряа лозунгнууд улаан бүдүүд дээрэ бэшэгдэжэ, сэсэг набшаһаар уран һайханаар шэмэгдэһэн байна. Эдэ дунда һургуули дүүргэжэ гараха 25 һурагшад түрүүшын шалгалтые ород литератураар үгэбэ.

Һургуулиин гэрэй коридор соогуур һайндэрэйхи шэнги сэбэр гоёор хубсаһан хүүгэдүүд сэдьхэлээ хүдэлэнги ба баяртай ябанад. Тэдэнэрэй дунда Алима Белова, Татьяна Гаськова, Елена Стопа, Тамара Согникова, Касарма Хамаганова гэгшэд ябанад. Эдэ басагад бултадаа эрхим һайн гэһэн сэгнэлтэнүүдые ботаникаар абаба. Тэдэнэрэй һурадаг 6-дахи „В" класста хамта 19 һурагшад һурадаг юм. Тэдэнэрэй 7 һурагшадынь „5", 4 һурагшадынь „4" ба 6 хүн „3" гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаба.

Мүн ород хэлээр зохёол бэшэһэн энэ һургуулиин 4-дэхи классай һурагшад П. Хаакова, Д. Сускина, Г. Ананьина гэгшэд „5" гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаба. Энэ һургуулиин 4-дэхи „А" класста хамта 30 һурагшад һуралсажа байдаг. Тэдэнэрһээ „5" гэһэн сэгнэлтэнүүдые Т. Шеремет, Е. Песнова, Н. Вересова гэгшэд абаа. Бэшэ һурагшадынь „4" ба „3" гэһэн сэгнэлтэнүүдтэй гараба.

Мүн М. Ф. Коновалова директортэй Улан-Удын хүбүүдэй 6-дахи һургуулида урдынхиһаа ондоо баясхаланта байдалтай. Энэ һургуулиин классууд ба залынь хабарай сэсэгүүдээр шэмэгдэнхэй. Һургуулиин 6-дахи „А" класста һурадаг 22 һурагшадһаа 8 хүн „5" гэһэн, 4 хүн „4" гэһэн ба 10 хүн „3" гэһэн сэгнэлтэнүүдые ород хэлэнэй сээжын шалгалтаар абабад. Мүн 6-дахи „Б" класста географиин шалгалта болоходо имэ сэгнэлтэнүүдые харуулба гэбэл: гурбан һурагшад „5", 9 һурагшад „4" гэһэн ба гурбан һурагшад „3" гэһэн сэгнэлтэнүүдые абабад.

Энэ һургуулида эрхим һайн һуража ябаһан һурагшад Г. Абрамов, Б. Бурдаков, Л. Борисенко гэгшэд шалгалтын түрүүшын үдэр һурагшадай табиһан асуудалда хангалтатай тодо харюунуудые үгэжэ „5" гэһэн сэгнэлтэнүүдые абаба. Эдэ һурагшадай хабарай шалгалтые жэшээтэ һайнаар үгэжэ шадаха баһандань һэжэггүй байна.

Һурагша А. П. Ковальская энэ һургуулида истори заадаг. Энэ хадаа һурагшын ажалда түрүүшынгээ жэлдэ хүдэлжэ байһан байна. Нүхэр Ковальскаяда заалгаһан һурагшад историингоо программые һайнаар дүүргэжэ гараа. Мүн энэ һургуулида английска хэлэ заадаг һурагша М. А. Макарова оройдоо хоердохи жэлээ багшаар хүдэлжэ байдаг байна. Гэбэшье, энэ залуухан һурагша өөрынгөө урогуудые һонирхолтой ба ойлгостойгоор үнгэргэжэ шададаг. Хүүгэдынь английска хэлэнэй урогые абяа шэмээгүй һуужа, ханамжатай шагнадаг байха юм. Мүн энэ һургуулида олон жэлдэ һурагшаар хүдэлһэн нүхэд олон байха байна. Жэшээлхэдэ; наһажаал болоһон һурагша П. С. Лескова һургуулида 33 жэл хүдэлжэ байна. Һургуулиие һуралсалай талаар даагша А. А. Павлова гэгшэ 27 жэл һургуулиин директор М. С. Коновалов 25 жэл һургуулида һурагшаар хүдэлмэрилһэн байна. Имэһээ нилээд ехэ дүршэлтэй эдэ һурагшанар саг үргэлжэ туһаламжа үзүүлжэ байдаг.

Һургуулида хүдэлһэн түрүүшын үдэрнүүдтэ айхабтар ехэ бэрхэшээлнүүд һурагшын урда тохёолдодог байна. Тэдэниие зайлуулан усадхаха ябадалда нүхэд М. С. Коновалов, А. А. Павлова гэгшэд намда айхабтар ехээр туһалаа, — гэжэ залуу һурагша Макарова сэдьхэлэй баяртайгаар хөөрэнэ.

Шалгалтын үедэ энэ һургуулида хүүгэдэй халуун эдеэн бэлэдхэгдэжэ шадагдаагүй дутагдалтай байна. Тиин хүүгэдтэ халуун сай уулгаха, конфет гэхэ мэтэнүүдые үгэдэг байна.

Ном үзэхэ класс, гэрнүүдэй талаар энэ һургуули ехэхэн ядарал үзэһэн байна. һуралсалай жэл соо дүрбэ таба удаа нэгэ гэрһээ нүгөө гэртэ зөөжэ байһан байна. Гэр байрын дутагдалтай дээрэһээ гурбан халаан боложо хэшээлнүүд үглөөнэй 8 часһаа үдэшын 7 час хүрэтэр үнгэргэгдэдэг. Мүн хэдэн классууд подвалнууд соо байдаг аад, тэндэнь хүйтэн, харанхы, шииигтэй байдаг юм. Халаануудай һүүлээр хэгдэдэг 45 минутын забһарлалнууд гэр байрын шалтагаанаар 35—40 минута соо хэгдэдэг байна. Подвальна классуудай тааруугүй, шииигтэй, харанхы дээрэһээ пединститудай болон педучилищиһаа ерэжэ дүршэлэй хэшээлнүүдые үгэдэг студентнэр тэдэ классуудта урогуудые үнгэргэхэ дурагүй байдаг.

Энээн дээрэһээ хамагай эсэстэ һурагшадай ябаса ба һуралсалдаа багашуулай хандаса дошоо ородог байна.

Ерэхэ жэлэй һуралсалай эхилхэ үе болтор энэ һургуулиие гэр байраар хангаха ябадал тухай республикын гэгээрэлэй Министерство болон гэгээрэлэй городой таһаг бодото хэмжээ абаха уялгатай байна.

Энэ һургуулида хабарай шалгалтын түрүүшын үдэр һайн үрэнүүдые харуулба гэбэл, 6-дахи „Б" классай ба дүрбэдэхи „А" классай һурагшад соо гэгэшье хүн түрүүшын үдэр үнгэргэгдэһэн шалгалтаар муу сэгнэлтэ абабагүй. Энэ хадаа тус һургуулиин һурагшадай коллективэй ба һурагшадай эмхитэй һайнаар хүдэлһэнэй үрэ туһые харуулна гээшэ. Энэ һургуулида һуралсалай жэлэй хахадһаа эхилжэ шалгалтада бэлэдхэхэ хүдэлмэри ябуулагдаһан юм. Апрель һараһаа эхилжэ һурагшадай шалгалтада бэлэдхэхэ ябадалда туһалха консультаци хэгдэдэг болоһон байна.

Энэ һургуулида эхин классуудай һуралсалай хэшээл дүүрэжэ, үнгэрэгшэ үдэр хүүгэдэй түрэлхидэй суглаан үнгэргэгдэжэ, һургуулиин нэгэдэхи, хоёрдохи классуудые дүүргэһэн хүүгэдтэ үнэмлэхэ бэшэгүүд барюулагдаһан байна.

Ч. ЦЫДЕНДАМБАЕВ.

Армиһаа бусажа ерэһэн манай баатар хүбүүдтэ—баяр мэндэ!

Амгалан сагай ажал хүдэлмэри дээрэ абьяастай габшагайгаар ажаллажа, өөһэдынгөө алдар солые фронт дээрэхи шэнгеэр мандуулая!

★

ИЛАГША БОЕЦ—ТҮРҮҮ СТАХАНОВЕЦ

...нэ городой электростанциин ...эй бүхы эрэгтэй эмэгтэй члениингөө түрүү стахановец-сле... Армиһаа табигдажа ерэһэн ...р Николаевич Кирюхин гэгшээр ...омгорхоно. Энэ нүхэр хадаа ...гтэ ябажа, арюун нангин Эхэ ...оо эрхэ сүлөөтэй ба бэеэ даан...ын түлөө баатарлигаар тэм...мецко-фашистска эзэмдэгшэдые ...лсоһон бэлэй.

...ндр Николаевичын үбсүүн ...дар" гэжэ орден ба «Баатар... түлөө» „Дайшалхы габьягай ...олон „Германиие илаһанай ту...... медальнууд яларна. Эдэ ор... медальнууд хадаа Александр Ни...ын ямар ехэ баатар зоригтой...алдаһаниие эли тодоор гэршэл...

...Кирюхин байгша оной фев... Улаан Армиин зэргэһээ та...ерэһэнэйнгээ һүүлээр, хэды... соо амраад, городской элек...иин коллективтэ ажаллахаар ...йгаа. Даалгабарита ажал хү...дэрээ шэн зоригтойгоор ажал...хановецуудай үндэр дээдэ нэ... хүдэлмэриингөө түрүүшын ...жэ хүртэһэн байна. Мүнөө ...тивэй бүхы гэшүүд Александр ...чын стахановска ажалаар хүтэлэгдэн, барһандаа шахуу ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлаан, городой ажаүйлэдбэриин предприятинууд, эмхи зургаанууд болон ажалшан арадай гэр байранuудые таһалгарлагүйгөөр гэрэлтүүлнэ.

Илагша боец, манай түрүү стахановец нүхэр Александр Николаевич Кирюхин болбол үнгэрэгшэ гурбан һарынгаа даалгабариие 200—250 процент хододоо дүүргэнэ. Ажал хүдэлмэри дээрээ шэнэ технологическа нарижуулгые хэжэ, хэдэн зуун-мянган түхэриг алмалта хэһэнэйнгээ түлөө мүнгэн шанда ба баясхаланда хэдэн дахин хүртэһэн байха юм.

Тэрэшэлэн шэн зоригто ажалайнгаа түлөө БМАССР-эй Верховно Соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна. Урдын боец, мүнөө стахановец Александр Николаевич хадаа ажалшан арадай дунда агитационно-ойлгуулгамжын хүдэлмэриие эршэмтэйгээр ябуулжа, дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй түсэб тухай Хуулигай коллективэйнгээ членүүдые эдибхитэйгээр танилсуулна. Мүн Осоавиахимай эхин организациин түрүүлэгшээр һунгагдажа, коллективэйнгээ членүүдые сэрэгэй мэргэжэлдэ һургана.

С. Портнягин, ГЭС-эй партюрогой секретарь.

Хүлеэжэ таанараа байналди

Баруун тээ немецко-фашистска эзэмдэгшэдые ба зүүн тээ японско шунахай империалистнуудые няза дараад, Улаан Армиин зэргэһээ бусажа ерэһэн боецууд болон сержантнуудай ерэхэтэй дашарамтуулан манай корреспондент болбол Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводой директор тэгын гурбадахи рангын генерал-директор нүхэр Веллер, ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой секретарь нүхэр Мужанов болон ажалшадай депутадуудай Сэлэнгын аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Халтанов гэгшэдтэй хөөрэлдөө хэбэ.

Нүхэр Веллер болбол Улаан Армиһаа табигдаһан боецууд ба сержантнуудые хэрзэргэ халуунаар угтажа байһан тухайгаа хөөрэбэ. Тус заводой коллективтэ урдань хүдэлмэрилжэ байһанаа өөрынгөө арюун нангин Эхэ ороной эрхэ сүлөөе хамгаалхын түлөө ошоһон 650 гаран боецууд болон сержантнууд мүнөө бусажа ерэд, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа байна гэжэ мэдүүлбэ.

Тус завод болбол үнгэрэгшэ 4 һарынгаа үйлэдбэриин түсэбые 116,3 процент дүүргэжэ, Агуу Илалтын Үдэрые угтаһан байха юм. Энэ илалта туйлаха хэрэгтэ Улаан Армиһаа табигдаһан хүнүүд ехэхэн үүргэ дүүргэв. Жэшээлхэдэ, нүхэд Еронов, Лисов, Емельянов, Дзюба, Дрокин, Картошкин, Иванов, Станкин болон бусад хэдэн зуугаад үс гэлдэрэй фронтовигууд гүрэнэй түсэбые амжалгатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа ба мэргэжэлээ үгэһэн байгаа. Мүн энэ заводой партийна ба профсоюзна организацинууд болбол армиһаа табигдажа ерэһэн хүнүүдые ажал хүдэлмэридэ оруулха, материальна туһаламжа үзүүлхэ талаар ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэһэн байна.

Үнгэрэгшэ 6 һарын туршада сэрэгэй албанһаа табигдаһан боецууд ба сержантнуудта зорюулагдажа 86 гэр байра үгтэхэнөө гадна, 42 гэр байра гоё һайханаар заһабарилагдаһан байна. Гэр булэгүй нэгэ хүнүүдтэ хамтын байра бүхы түхеэрэлгэнүүдтэйгээр үгтэһэн байгаа. Үнгэрэгшэ үбэлэй туршада 652 тонно түлишэ түлөөһэгүйгөөр таһалагдажа үгтөө. Тэрээнһээ гадна, 12 тонно хартаабха ба 116 центнер капуста үгтэһэн байха юм. Улаан Армиһаа табигдажа ерэһэн хүн бүхэндэ 300—300 түхэригэй бүд эд үгтэһэн байна. Хаатанка, хүбэнтэй дэгэл, костюм, ботинка, дотор хубсаһа болон бусад эд бараан хүн бүхэндэ үгэһэн байна.

Тэрэшэлэн 8600 түхэриг мүнгэ бусаалтагүйгөөр үгтөө. Культурын Ордоной директор нүхэр Шейкин гэгшэ армиһаа табигдажа ерэһэн хүнүүдэй һууха тусхай һуури таһалхаһаа гадна, тэдэнэрэй олонхиинь түлөөһэгүйгөөр кинодо оруулдаг болоо. Фронтовигуудай гэр бүлынхидые ондоо городууд ба тосхонуудһаа нүүлгэжэ асарха хэрэгтэнь автомашина болон дулаан вагонуудые таһалжа үгэһэн байха юм. Тиихэдээ тэрэнэй түлөө гаргашалһан мүнгыень заводой дирекци болбол өөр дээрээ даажа абаһан байна.

Тус заводой дирекциин мэдэлдэ байдаг хубсаһа оёдог ба сабхи оёдог мастерскойнууд албанһаа табигдагшадай захяае түрүүшын ээлжээндэ бага түлөөһэтэйгөөр эрхим һайн шанартайгаар хэжэ үгэдэг болоо. Эгээл иимэһээ энэ заводто ерэһэн Улаан Армиин боецууд болон сержантнууд болбол заводойнгоо коллективэй бүхы членүүдтэй хамта унаһан малгайгаа абангүйгөөр имагта стахановска методоор хүдэлмэрилжэ, Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түсэбэй түрүүшын үдэр ба һаранудта үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилнэд.

* * *

ВКП(б)-гэй Яруунын аймагай секретарь нүхэр Мужанов болбол аймагайнгаа эрэгтэй эмэгтэй колхозникуудай Улаан Армиһаа табигдаһан боецууд болон сержантнуудые ехэхэн халуун анхаралтайгаар угтажа байһан тухай хөөрэбэ. Яруунын аймагай колхозууд, МТС, совхоз болон эмхи зургаануудаар Эхэ ороноо хамгаалалсаһан 450 хүн хүдэлмэрилжэ байна. Эдэнэрэй олонхинь даалгабарита ажал хүдэлмэри дээрээ нилээдгүй һайнаар ажалланад.

Мүнөө гурбадахи ээлжээнэй хүбүүдэй табигдажа байхада тус аймагай ажалшад эдэнэрые хүлеэн ядажа байна. Молотов ба Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артельнүүдэй членүүд илагша боецуудайнгаа ерэхэдэ бэлэг болгон үгэхэ зорилготойгоор ехэхэн тооной һү, тоһо болон бусад зүйлнүүдые хамтынгаа фондһоо гаргаад байха юм. Тус аймагай сомоной Соведууд бүхэндэ тусгаар дежурна бии болгогдоо. Мүн аймагай центртэ хамтын байра бэлэдхэгдээд байна.

* * *

Ажалшадай депутадуудай Сэлэнгын аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Халтанов болбол армиһаа табигдагшадые хэрзэргэ бэлэдхэлтэйгээр хүлеэжэ байһан тухайгаа иигэжэ хөөрэбэ: Галуутануурай, Сульфатна, Загастайн станцинууд дээгүүр ажалшадай Соведэй үмэнэһөө дежурнанууд табигдахаһаа гадна, автомашина болон мори улаа табигданхай гэжэ мэдүүлбэ.

Улаан Армиһаа табигдажа ерэгшэдые угтаха ба үдэшэхэ, мүн хүдэлмэридэ оруулха болон материальна туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэнь туһаламжа үзүүлхэ зорилготойгоор аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Убеев толгойлогшотойгоор 5 хүнһөө бүридэһэн комисси бии болгогдоод, хамаг бүхы эмхидхэлэй хүдэлмэри хэжэ байна. Түмэрзамай Сульфатна станци дээрэ столово эмхидхэгдээ. Мүн аймагай центрдэхи гостиницада хэдэн орон сэбэр һайханаар түхеэрэгдээ. Райпотребсоюзай болон сельпонуудай магазинуудаар тусгаар полкнууд эмхидхэгдэжэ, эдеэ хоолой зүйл ба бүд эд таһалагданхай.

Иимэ бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүд республикын бусад аймаг ба городуудаар хэгдэжэ байха юм. Арюун нангин Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байхын түлөө ами наһаяа хайрлангүй тулалдаһан алдарта боецуудтаа республикын бүхы эрэгтэй эмэгтэй ажалшадай үмэнэһөө большевистскэ халуун амар мэндэ хүргэеэ!

Г. НИМБУЕВ.

★

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ ЗӨӨРИИЕ ХЁРХООР ХАМГААЛНА

Денисов Иосиф Андреевич гэгшэ Мухар-Шэбэрэй аймагай Подлопатка гэжэ тосхондо үгытэй айлай бүлэдэ түрэһэн юм. 1941 ондо манай арюун нангин Эхэ орондо хархис шунахай гитлеровскэ Германиин сэрэгүүд добтолон оробо.

Иосиф Андреевич болбол дайн сэрэгэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байха ябадалые бүхы советскэ арадтаяа хамта хамгаалалсаба.

Дайн сэрэгтэ ябахадаа, Командованиингаа дайшалхы даалгабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэжэ, хэдэн дахин правительственна дээдэ шагналда хүртэһэн байгаа. Уданшьегүй манай дайшалхы боецууд болон командирнууд болбол Советскэ Союзай Генералиссимус агуу Сталинай сэсэмэргэн заабариие дүүргэлтэ болгожо, Советскэ Эхэ оронойнгоо газар дайдые немецко-фашистска эзэмдэгшэдһээ сүлөөлжэ эхилээ һэн.

Баатар Улаан Армиин хүсэтэ сохилто доро тэсэнгүй, немецкэ булимтаргшад Советскэ Латвиин газарта сухарин оробо. Тиихэдэ Иосиф Андреевич Денисов буудалгын отделениин командир хүртэрөө дэбжүүлэгдэжэ, үбсүүн дээрээ „Баатаршалгын түлөө" гэһэн медаль яларуулжа ябаһан юм. Сэрэгэй командовани болбол Оквета гэжэ мүрэниие дайлалдан гаталжа гараад, тэрэнэй баруун эрьедэ плацдарм абаха гэһэн даалгабари отделениин командирта үгэһэн бэлэй. Тэрэ даалгабариие нүхэр Денисов жэшээтэ һайнаар, саг болзор соонь дүүргэхэ зуураа, хэдэн арбан немецко-фашистска эзэмдэгшэдые хюдажа, өөрынгөө отделениин боецуудые гээлтэ хоролтодо оруулаагүй дээрэһээ Ленинэй орден ба „Алтан Одон" медаль абалгатайгаар Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэдэ хүртэһэн байгаа.

Тэрэнэйнгээ һүүлээр советскэ Латвиин шухала ажаүйлэдбэриин центр болохо Моден гэжэ городые сүлөөлхын түлөө болоһон айхабтар шанга шуһа адхалгата байлдаануудта хабаадалсаха үедөө хүндөөр шархатаһан дээрэһээ түрэһэн нютагтаа бусажа ерэхэ баатай болоһон юм. Хүндэ шархынгаа эдэгэхэтэй хамта, урда мэтэ эршэмтэйгээр амгалан сагай хүдэлмэридэ оробо.

Мүнөө Улан-Удэ городой Зерногорохог тохи һахюулай взводой командираар хүдэлмэрилхэдөө, советскэ социалистическэ зөөриие нэгэшье гээлтэ хоролтодо оруулхагүй зорилготойгоор һэргэгээр ба хёрхоор хамгаалһанайгаа түлөө дээдэ командованиингаа үмэнэһөө нэгэнтэ бэшэ баясхаланда хүртэһэн байха юм.

Иигэжэ героическа Улаан Армиин зэргэһээ табигдажа ерээд, баатарлигаар хүдэлмэрилжэ байдаг илагша-боецууд манай республикын колхоз, совхоз, МТС болон ажаүйлэдбэриин предприятинуудаар тон олон бии. 1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ агууехэ табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ Улаан Армиһаа табигдагшад айхабтар ехэ үүргэ дүүргэхэ байһаниинь хэндэшье элитэ.

Эгээл иимэһээ партийна, советскэ болон профсоюзна организацинууд болбол Улаан Армиһаа табигдаһан боецууд ба сержантнуудта үдэр бүри туһаламжа үзүүлжэ, тэдэнэрые халуунаар угтаха үүргэтэй болоно.

Г. Бадмаев.

Смоленскһээ Дрезден хүртэр

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай фронтнуудта баатар зоригтойгоор байлдажа Смоленск городые эрэлхэгээр хамгаалалсан немецко-фашистска эзэмдэгшэдые хяа бута сохилсоод, Урда Германиин ажаүйлэдбэриин центр болохо Дрезден городые дайлан абалгада гвардиин ахалагша лейтенант Николай Герасимович Вахрушкин хабаадалсаба.

Советскэ арадай ба тэрэнэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй Илалтын үдэрые үнгэргөөд, түрэл нютагтаа, Улан-Удэдээ бусажа ерэһэн юм.

Николай Герасимович Вахрушкинай үбсүүн дээрэ Улаан Одоной орден, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай хоёрдохи зэргын орден ба хэдэн медальнууд ялarна.

Мүнөө нүхэр Вахрушкин Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводой зэд шудхалгын цехын начальнигай орлогшоор хүдэлмэрилнэ.

Тэрэнэй хүдэлмэрилдэг цехын коллектив апрель һарынгаа аүйлэдбэриин түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, завод соогоо түрүү цехүүдэй нэгэниинь болобо. Энэ хадаа нүхэр Вахрушкинай бусад стахановецуудтай хамта шэнэ Сталинска түсэб бэелүүлхын түлөө эсэхэ-сусахые мэдэнгүйгөөр, фронтовой янзаар хүдэлмэрилһэнэй аша үрэ мүн.

Б. ДАНСОРУНОВ.

...һаа табигдаһан боец—эрхим бригадир

...ной намар. Улаантугта Балтийн ...одой улаан флотецууд, старши... офицернууд болон адмиралнууд ... городые немецко-фашистска ...һээ хамгаалжа, шуһа адхал...сэрэг Балтиин далай дээрэ хэжэ ...тулалдаанда рядовой улаан... Сергей Астафьевич Заиграев бол... зүрхэтэйгөөр хабаадалсаба. ...ороноо хамгаалгын агууехэ дай...жэл соо манай баатар хүбүүн ...Астафьевич шэрүүн хатуу долги... дээрэ ябажа, айхые мэдэнгүй...нэй нэрэмжэтэ городые хамгаа... Уданшьегүй финляндиин терри...рэ оролсожо, Выборг го...ария, Зиорки, Торонсария бо... ольторогуудые сүлөөлэлсэһэн...

...ерапинуудта эрэлхэг зүрхэ...хабаадалсаһанайнгаа түлөө стар... нэрэзэргэдэ хүртэбэ. Тэрэнэй...ор советскэ Эстониин газар дай...элсэбэ. Нарва город ба Кунда ...е болон Эстониин столица бо...ин городые эрэлхэг зоримгой...элсөөд, фашистска Германиин ...р ороходо зуураа, Кольберг, Сви... болон бусад городуудые, мүн ...кэ портые эзэлэн абалсаһан...

...Сергей Астафьевич Заиграевай ...«Улаан Одоной» орден, «Ушаковай медаль», «Ленинград городые хамгаалгын түлөө» ба «Германиие илаһанай» гэһэн дайшалхы медальнууд ялална. Манай баатар боец, илагша—боец Сергей Астафьевич хадаа 1945 оной ноябрь һарада Улаан Армиһаа табигдажа, түрэл нютаг болохо Улан-Удэ городтоо ерэһэн бэлэй.

Байгша оной февраль һарада кондитерскэ фабрикын коллективтэ хүдэлмэришөөр оробо. Шадабаритай ба мэргэжэлтэйгээр ажаллажа, стахановецуудай нэрэзэргэдэ уданшьегүй хүртэбэ. Мүнөө нүхэр Заиграев болбол бригадираар дэбжүүлэгдэв. Богонихон болзор соо хэдэн залуушуулые конфетэ хэхэ мэргэжэлдэ һургажа шадаа.

Патриот Сергей Астафьевичын хүтэлбэрилдэг бригада болбол март һара соо үйлэдбэриингөө программые 285 процент дүүргэбэ. Үнгэрэгшэ һарада даалгабарита түсэбөө 405 процент дүүргэжэ, коллектив соогоо түрүүлжэ гараһан байна.

Тэрээнтэй хамта, нүхэр Сергей Астафьевич Заиграев хадаа коллективэйнгээ членүүдэй дунда агитационно-ойлгуулгамжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа, Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб соо табигдаһан агууехэ программануудые тэдэнэртэ ойлгуулна. Мүн ханын газетын редактораар һунгагдаад, большевистскэ дулэтэмэ халуун үгэнүүдээрээ коллективэйнгээ членүүдые эдибхитэйгээр хүмүүжүүлдэг болоо.

Сергей Астафьевичын хүтэлбэрилдэг бригадын членүүдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэн дэлгэр далайсатайгаар дэлгэржэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлаһан стахановецуудай тоо үдэр ерэхэ тудам олошоржо байна.

Таанарые ехэ хэрэг угтажа байна

...засагай үедэ манай бурят... ...ой түмэн ямаршье эрхэ мэдэл... ...гурбан дабхар дарлалта доро ...жа байгаа бэлэй. Бидэнэрэй ...эр энэ харанхы мунхаг сагые ...һан дээрэ мүртэйшье һаа, ...рэ мүргүйбди гэжэ хэлсэдэг ...-монгол арад зон эрдэм бэшэг...һаа гадна, тэдэнэрэй үрэ бэе...рэнхыдөө сэрэгэй алба хэхэ ...й хасаг сэрэгэй албанда ябаһан ...о бурядууд арюун нангин ...сэрэгэйнгээ албые муушалжа:

...дүрөө хоёрһоо
...болоо моримни,
...зэнэй албанһаа
...болоо бэемни.
...тохом хоёрһоо
...болоо моримни,
...манай албанһаа
...болоо бэемни,—гэжэ гунигтай ...гоор дуулалдадаг байгаа. ...буруу бэшэ. тэдэнэр сэрэгэй ...бахадаа эрдэм болбосоролтой ...арханшье арга-боломжогүй байһан, үнгэрхэдөө үзэг бэшэгтэйшье ...ороной муугаар ябажа нютаг ...жа ерэдэг һэн.

...дүрбэн жэлэй хүшэр хүндэ ба ...дайн байлдаанда ябалса... оронойнгоо алдар солые мандуу...лин, Вена, Будапешт, Бухарест ...газарнуудһаа гэр бүлэдөө, ...түрэлхи орон нютагтаа бусажа ...илагшад болбол дээрэ хэлэгдэ...найн дуу уншахадаа, тэдээнэй ...байдалай эхи татажа, Эхэ ...ын хархис дайсадһаа хамгаалха ...гэнүүдые олгожо үгэһэн боль... партии ба советскэ засагые ...дана.

Гансахан лэ Коммунистическэ большевигүүдэй парти ба Советскэ правительство болбол Россин гүрэнэй газар дээрэ ажаһууһан олон миллион арадуудые бүрин дүүрэн эрхэтэй болгожо, социалистическэ байдалые дүүрэн байгуулха хүсэ шадабариие олгожо шадаһан байха юм. Эгээл иимэһээ Эхэ ороноо хамгаалан сахижа байгаа баатар Улаан Армиин героическа боецууд болон командирнууд болбол гайхамшагта арюун нангин үүргэтэй гэбэл—манай багша Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр И. В. Сталин болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайн тухай хододоо һанажа, өөһэдынгөө дайшалхы ба политическэ һуралсалые улам саашань үшөө нарижуулжа байхые бидэнэрые уряалһан байгаа. Энэ заабариинь манай боецууд үдэр бүриингөө ажал хүдэлмэри дээрэ бэелүүлхэнь лабтай.

Манай баатар Улаан Арми болбол Эхэ орондомнай добтолжо ерэһэн харин дайсадые нэгэнтэ бэшэ бута няза сохижо үлдэһэн байна. Хасан нуурай оршон ба Халхин голой ойро шадар болоһон байлдаануудай илалтата суурян! Японой түрэмхэйшүүлэй шархяа хатаан хойшо урагшагүй унахын дохёо болобо. Манай Эхэ ороной зарим хубиие булимтаран абахые хүсэһэн сагаан финнүүдэй һэдэлгэнүүд Улаан Армиин сохилтоор бута сохигдоһон байгаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайн байлдаанай үдэрнүүдтэ манай Улаан Армиин алдар соло улам улам ургаба. Гитлеровскэ Германи ба империалистическэ Японой манай гүрэниие үгы хэхэ гэһэн муухай үүдхэлнүүд Улаан Армиин бата хүсэндэ хамхаран унажа, аргалай үйгаар мэтэ үрхирэн һалаба.

Улаан Армиин зэргэдэ өөрынгөө ороной алтан гуламтые хамгаалан ябаһан манай боецуудай болон командирнуудай һүр жабхалангынь яашагүй ехэ болоо. Тэдэнэр хэлэшэгүй хүндэ бэрхэ ба арюун ута харгы замые дабажа тараа. Тэдэнэр Германи, Румыни, Болгари, Финлянди, Венгри, Итали гэхэ мэтын гүрэнүүдэй газар дайдые илалтата замаараа ябан гарабад. Тэдэнэр Чехословаки, Польша, Югослави, Китай, Маньчжури, Корейн ба бусад арадуудые демократическа хүгжэлтын харгыда оруулба.

Ябаһан лэ газартаа манай боецууд саг бүхэндэ Эхэ ороноо сэдьхэлдээ бүхөөр һайшаан һанажа, тэрэнэй саашалаа ургалта хүгжэлтын харгы замые арюудхан тэмсэжэ, советскэ арадуудайнгаа һүр һүлдые улам дээшэнь үргэбэ.

Иимэ арюун нангин үүргые эрхим һайханаар дүүргээд, мүнөө Улаан Армиин зэргэһээ орон нютагаа, гэр бүлэдөө ерэжэ байгаа гурбадахи ээлжээндэ табигдаһан боецууд болон сержантнууд манай арад зоноор хүндэтэй солотойгоор угтагдажа байна.

Илагшад аа! Таанарай гэртээ хүрэжэ, үүдээ нээжэ ороходотнай эхэ эсэгтэнай, эгэшэ дүүнэртнай, эхэнэр бүлэнэртнай халуун дулаанаар угтажа абаха байна. Тэдэнэр таанартай нэгэн хамта харин дайсадые илаха гэһэн нэгэн һаналтайгаар дайн байлдаанай жэлнүүдтэ хүдэлмэрилөө. Мүнөө тэдэнэр таанарые ябаһан ажал дээрээ илалтатайгаар хүлеэжэ байнал. Колхоз, совхозууд, фабрика ба заводууд, һургуули, институдууд, гүрэнэй шухала ажалнууд таанарые хүлеэжэ байна гээшэ.

Багшын мэргэжэлтэндэ багша болоожо. Баһа дахин залуу доодо үетэнээ эрдэм номдо һургажа, коммунистическэ хүмүүжүүлэл олгохо арга хүсэд дүүрэн бии. Тракторист ябаһан хүнүүдтэ тракторист болоожо, баян үндэр үргэн дайдын хүрьһые тракторай анзаһаар хаха эсхэжэ, үндэр баян ургаса хуряалсаха арга хүсэд дүүрэн бии.

Малажалай мэргэжэлтэн, малажалдаа ерэгты! Колхозойнгоо адуу малай тооё арбидхалсан ябаха гээшэ юунээр тэптэйб. Һураха дуратай хүнүүд! Һургуули, институт, курсануудта орогты! Таанарай урда гүрэнэй зургаанууд, ажаүйлэдбэриин предприятинууд, һургуулинуудай үүдэнүүд хаа-хаанагүй нээлтэтэй. Таанар армида оложо ерэһэн мэргэжэл дүршэлөө ажал хүдэлмэри дээрээ гүйсэд хэрэглэхэ дүүрэн эрхэтэйт. Манай парти ба правительство болбол таанарта халуун дулаан анхаралаа табижа, амгалан сагай ажал хүдэлмэридөө һанаа сэдьхэл дүүрэн тэхэрижэ ерэхэ арга-боломжоёо олгожо үгөө.

Нэгэдэхи ба хоёрдохи ээлжээнүүдтэ сэрэгһээ табигдагшад гэр бүлэдөө тэхэрижэ, артель колхоздоо, фабрика заводуудтаа бусажа, ажал хүдэлмэридэ орожо, ажалай үндэр илалтые туйлахын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна.

Гансахан лэ Советскэ Союзда сэрэгэй албанһаа гэр бүлэдөө бусажа ерэгшэдые иимэ анхаралтай һайханаар угтана. Эгээл мүнөө таанарай поездһоо буужа, түрэһэн нютагайнгаа газар дайдые харан үзэн байха үедэ хилын саада тала тээшэ эрьен харая. Капиталистическэ оронуудта ажал хүдэлмэригүйшүүлэй тоо үдэрһөө үдэртэ мянгаар бэшэ, миллионоор тоолохоор олошоржо байна. Таанартай нэгэн хамта гитлеровскэ Германиие ба империалистическэ Япониие даралсаһан американска ба английска сэрэгүүдэй солдадууд табанжэлэй туршада Африкын халуун эрьеэр, Номгон далайн ольтироггуудаар, Баруун Европоор, линкор ба корабльнууд дээгүүр алба хэжэ ябаһанаа сэрэгһээ табигдажа, түрэл орон нютагаа бусажа ошоод байхадаа Нью-Йорк, Вашингтон, Лондон гэхэ мэтын ехэ ехэ городуудай хашаа ханадахи зарлал афишануудые уншажа, улаан гарнуудаа худалдажа, хоолойгоо тэжээхэ арга-боломжо бэдэржэ ябана. Тэдэнэй тэхэрижэ гэртээ ерэхэдэнь олзотой хубитай амидаржа һууха бди гэжэ хүлеэжэ байһан гэр бүлэнэрэйнь һанал хүсэлынь уһа хөөрүүлжэ, үрмэ зөөхэй хуряахые хүсэһэн хооһон болол мэтэ хосорбо.

Энэ хадаа капиталистическэ гүрэнүүдэй ажалшан арадай ба плангаяа сэрэгэй албанда ябагшадай үглөөдэрэйнгөө амидаралда найдажа шадахагүй ушарыень бүрин түгэс элирхээлжэ, капиталистическэ системын хүндэ хүшэр ба мууе гэршэлнэ.

Манай илагшад! Эгээл мүнөө поездһоо буужа, гэр байра тээшээ омогтой дорюун алхалан ябахадаа, өөрынгөө орон нютагай шэг шарайе обёорожо харагты. Түмэрзамай булад рельснүүд доогуурхи шэнэ шпалнууд, городой бульвар дээгүүр һаяхан таригдаһан залуу сэбэр мододнһоо эхилээд, хада гүбөөгэй ара эбэрээр нэлыжэ хэбтээшэ һаяхан таряа хаягдаһан газарнууд, һуурин тосхон соогуур сэбэр лоотой ябталаатай шэнэ барилгын модод, харгын хажуугаар зуралзааша мүнөө һаяхан зоогдоод, үдэрэй наранда дабирхай тоһоео нэбшэжэ байһан столбонууд, түл дахуулаа дахуулан, һаяхан бултайһан үргы ногооое шэмхэлэн бэлшэжэ ябаһан адуу малнууд—энэ бүгэдэ таанарай сэдьхэлые баярлуулжа, энхэ амгалан сагай орожо ерэһэниие гэршэлэн харуулжа байна гээшэ.

Манай ороной арад түмэнэй арга шадабари яашагүй ехэ ба арюун һайхан байна. Манай бүхы арадууд дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй түсэбые үлүүгээр дүүргэхые бүхы хүсэнһөө эрмэлзэжэ, стахановска вахтада жагсана. Ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа байдаг стахановецуудай тоо үдэр саг ерэхэ тудам олошорно. Энэ табанжэлэй түсэбэй дүүрэхэд байхада, манай Эхэ ороной хүсэн шадал бүри ехэ болохо байна.

Социалистическэ Бурят-Монгол республикын фабрика ба заводууд ажалайнгаа бүтээсые нилээдгүй дээшэлүүлхэ ёһотой, гэбэл: табанжэлэй түсэбэй турша соо Улан-Удын паровозо-бүтээлгын завод хадаа «СО» гэжэ паровозуудые жэлдэ хэдэн зуугаадаар гаргаха байна. Вольфрам молибден гэхэ мэтын шухалын шухала зүйлнүүдые малтан абаха ябадал хэдэн дахин ехэдхэгдэнэ. Мяханай комбинат, шэлэй завод, ой модоной трест, загаһанай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай хүдэлмэриин бүтээсэнүүд үндэр дээдэ хэмжээндэ хүргэгдэхэ байна.

Аймагай центрнүүд ба тосхон һууринууд болон республика доторхи городуудта олон тооной ехэ ба бага барилганууд баригдажа, гэр байрын асуудал үндэһөөрөө һайжаруулагдаха болоно. Өөрынгөө республика дотор сэмбэ нэхэхэ фабрикые тоггооһон ба түрүүшын хэсэг сэмбэнүүд худалдаа наймаанда оробо. Гүрэнэй театр болон хэдэн һургуули, ясли, больницанууд баригдаха байха юм.

Илагша боецууд! Таанарай хүрэжэ ерэхые хаа-хаанагүй хүн бүхэн хүлеэжэ байнал. Аба Сталинайнтаа үдэр бүриин хүтэлбэри доро шэнэ-шэнэ амжалтануудые бүхы советскэ арадтаяа хамта туйлалсагты! Таанар дайнда шалгараат! Таанарые ехэ хэрэгүүд хүлеэн угтажа байна. Илагша боецуудта ба сержантнуудта амар мэндэ хүргэе!

Жамсо ТУМУНОВ.

Венгридэхи Советскэ миссидэ уулзалга болобо

БУДАПЕШТ, майн 15. (ТАСС). Мүнөөдэр Венгридэхи СССР-эй элшэн түлөөлэгшэ Г. М. Пушкин Москвада ерэһэн Венгерскэ правительствын делегацине хүндэлһэн уулзалга хэбэ. Делегациин членүүдһээ гадна тус уулзалга дээрэ премьер-министр Надь Ференц, гадаадын хэрэгүүдэй министр Дьендьеши Янош, зам харилсаанай министр Герэ Эрнэ, Венгерскэ республикын президент Тильди Золтан, премьер-министрын орлогшо Ракоши Матиас, бэеэ дааһан партиин генеральна секретарь Ковач Бела байлсаба. Советскэ талаһаа тус уулзалга дээрэ союзна Хиналтын Комиссиин түрүүлэгшын орлогшо генерал-лейтенант В. П. Свиридов, СССР-эй худалдаа-наймаанай түлөөлэгшэ К. С. Соболев, советскэ миссиин хүтэлбэрилхы состав байлсаба.

Бразилида СССР-эй элшэн сайдай ерэһэн тушаа

Рио-де-Жанейро, майн 15. (ТАСС). Мүнөө Рио-де-Жанейродэ ерээд байһан СССР-эй Бразилидахи анха түрүүшын элшэн сайд болохо Я. З. Суриц ехэ халуун хүндэтэйгөөр угтагдаһан байна. Пароходой ерэхэ болзорой хойшолуулагдаһан байбалшье 4 мянган хүнүүд портдо сугларжа Я. З. Сурицэдэ баяр хүргэжэ, «Советскэ Союз мандаха болтогой! Улаан Арми мандаха болтогой! Сталин мандаха болтогой!—гэжэ хүхюунээр хашхаралдаһан ба альга ташалдаһан байна.

Бразилида нүхэр Сурициин ерэһэнэй тушаа

Рио-де-Жанейро, майн 18. (ТАСС). Советскэ элшэн сайд Я. З. Суриц гэгшын Рио-де-Жанейродэ ерэһэн ушар ехэ һонирхуулжа үргэлжэлһөөр байна. Советскэ Союзай харилсаае бэхижүүлхэ шухала байһанай удхашанартай статьянуудые газетэнүүд толилно. Нүхэр Суриц болбол элдэб эмхи зургаанууд ба ами амяарандаа нюурнуудһаа олон тоото баяр мэндые хүлеэн абана. Үйлсэдэ ба бэшэ бэшэ олониитын газарнуудта ябахадань Советскэ Союзда адреслагдаһан баяр хүргэлгэнүүд, альга ташалганууд болоно.

Шэнэ японско кабинет байгуулга тушаа

ТОКИО, майн 18. (ТАСС). Правительство байгуулха ябадалые либеральна партиин шэнэ лидер Сигеру Иосидо даалгагдаһан байна гэжэ мэдээсэгдэһэн байгаа.

Японско коммунистическэ парти мэдүүлгэ тунхаглаба, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: Иосида хадаа Хитадта японско империализмын агрессивнэ политикые бэелүүлжээ байһан Танакын кабинедтэ гадаадын хэрэгүүдэй министрээр байһан юм. Иосида болбол Маньчжури, Хитад ба бусад оронуудта ябуулагдаха агрессиин түсэб зохёолгодо хабаадалсаһан байна. Иимэ ушарһаа бидэнэр шэнэ кабинедые милитаристнуудай правительство гэжэ тоолохо ёһотойбди.

ТОКИО, майн 18. (ТАСС). Киодо Пусин агентствын дамжуулһанай ёһоор, консервативна элементнүүдэй байгуулһан ямаршье кабинет хадаа мүнөөнэй политическэ кризисһээ Японие аршалхагүй ба байдалые муудуулха юм гэжэ сотрудничествын парти мэдүүлбэ.

НЬЮ-ЙОРК, майн 18 (ТАСС). «Чакаго сан» гэжэ газетын токийска корреспондент Гейн гэгшын мэдээсэһэнэй ёһоор, түмэрзамай 3 мянган хүдэлмэришэд ба 10 мянган морягууд кабинет байгуулха ябадалые Иосидада даалгаһан ябадалда эсэргүүсэһэн буруушаалай жагсаал эмхидхэбэ. Корреспондентын үгөөр хадаа, Иосида болбол Дзайбацуе, тайлбарилан хэлэхэдэ японско концернүүдые үмөөрэгшэ болоно.

НЬЮ-ЙОРК, майн 18. (ТАСС). Ассошиэйтэд пресс агентствын токийска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Токиогой эршондохи электропоезднууд, майн 19-эй үдэр, гартаа «консервативна правительствые хаян зайлуулха демократическа правительствые байгуулха хэрэгтэй» гэһэн тэмдэгтэй бүхы демонстрантнуудые сүлөөтэйгөөр шэрэхэ болоно гэжэ японско түмэр замайхидай союз соносхобо.

Японско шэнэ кабинедэй бии болгогдохо тушаа

ЛОНДОН, майн 16. (ТАСС). Рейтер агентствын токийска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор Макартур болбол Иосида гэгшын кандидатурые премьер-министрын тушаалда һайшааба гэнэ. Иосида болбол өөрынгөө дипломатическа ажал-ябуулгын үедэ Вашингтон ба Лондондо хүдэлмэрилһэн байна. Тэрэ болбол Хатояма гэгшын орондо һаяхан Японско либеральна партиин президент болоһон байна.

Японско сэрэгэй гол ехэ гэмтэ ябадал хэгшэдые сүүдлэхэ тушаа

ЛОНДОН, майн 16. (ТАСС). Рейтер агентствын токийска корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, уласхоорондын сэрэгэй Трибуналай түрүүлэгшэ Уэбб болбол гурбан минута үргэлжэлһэн Трибуналай үсэгэлдэрэй заседани дээрэ, Трибуналай юрисдикцидэ арсаһан үмөөрэлтэ харуулгые зайлуулба. Сүүд болбол мүнөө дээрээ тодорхойлогдоогүй хугасаа хүртэр хойшолуулагдаба гэжэ мэдүүлбэ.

АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, майн 16. (ТАСС). Мүнөөдэр аюулгүйн Соведэй заседани боложо, тэрээн дээрэ дахин хаража үзэгдэһэн процедурын журам тушаа экспертнүүдэй Комитедэй дурадхалые хаража үзэһэн байна.

Аюулгүйн Соведтэ дурадхагдаһан дахин хаража үзэгдэһэн процедурын журамые тобшолон хэлэжэ, экспертнүүдэй Комитедэй Түрүүлэгшэ Саба гэгшын мэдээсэхэнь хадаа, Соведээр хэлсэгдэхэ ямар нэгэн асуудалай талаар генеральна секретарь болбол аюулгүйн Соведтэ бэшэгээр гү, али амаараа өөрынгөө һаналые үгэхэ эрхэтэй гэһэн дурадхалые комитет майн 15-ай заседани дээрэ нэгэн дуугаар баталба гэбэ.

Экспертнүүд болбол энэ асуудал тушаа шэнэ журам зохёожо саашадаа Соведтэ үзүүлхээр хараална гэжэ Саба хэлэбэ.

Экспертнүүдэй Комитедэй дурадхал майн 17-до зарлагдаха аюугүйн Соведэй удаадахи заседани дээрэ хэлсээн үзэгдэхэ болоно.

Неапольда компартиин байшанда добтолго болобо

РИМ, майн 16. (ТАСС). Майн 15-да Неапольдо монархическа митингһээ бусажа ябаһан монархическо-фашистска бүлэг хулиганууд коммунистическэ партиин секциин байшанда добтолго хэһэн байна. Секциин хүдэлмэрилэгшэд барикада хэжэ һүйдхэгшэдые байшанда оруулаагүй. Добтолжо хэһэн һүрэгүүдэй дундаһаа хоёр гранадта хоёрдохи дабхарай сонходо шэдэһэниинь, теэд тэрэнь үйлсэдэ унаһан байгаа. Гранадай тэһэрэлтээр 28 хүн шархатаба. Үдэшэлэн монархистнууд компартиин байшанда нэбтэрхэ һэдэлгые үргэлжэлүүлһэн байгаа. Энэ провокаци хадаа ниаполитанска ажалшадай дунда зэбүү хүргэһэн байна гэжэ «Унита» газетэ мэдээсэнэ.

Греческэ фашистнууд профсоюзна лидерые алаба

АФИНЫ, майн 17. (ТАСС). Полици ба хитосуудаар—«Х» гэжэ фашистско-монархическа организациин членүүдээр хэгдэһэн ээлжээтэ ниитын облавын үе соо хитосуудаа афинска буудалгын газарай оршондо профсоюзуудай нэгэн гүйсэдкомой член Цервасые, тэрэнэй карманһаа «Риоз-пастис» газетын номерой олдоһон ушар дээрэһээ буудажа алаһан байна.

АФИНЫ, майн 18. (ТАСС). 150 хүнтэй Манганасай монархическа дээрмэшэд Пилос (Пелоппонес) городто добтолон ороһон ба полицейскэ участогта арестовалагдаад байгшадые ээлжэ абаһан байна. Хуулита мэдээнэй ёһоор, тэдэнэй гурбаниинь буудагдаһан байха юм. Дураа гутаһан арад зон дээрмэшэдтэ сохилто үгэхые оролдобо. Тулалдаанай тодорхой байдалынь эли болоодүй.

Манганасай майн эхеэр Афиныдэ ябаһан ба «үмсын хүнүүдһээ» буу зэбсэг, һомо хэрэглэл ба мүнгэ абаһаниинь элитэ байна.

Гитлеровскэ Германида Франкын правительствын туһалһан тухай шэнэ баримтанууд

НЬЮ ЙОРК, майн 17. (ТАСС). Ассошэйтед пресс агентствын корреспондентын Германиһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, Германи болбол дайн сэрэгэй боложо байха үедэ Испанида байгаа немецкэ сэрэгэй кругуудай түлөөлэгшэдые хомор химическэ зүйлнүүдые урда Америкэһээ абажа, Германида эльгээхын тулада хэрэглэһэн байна гэжэ мүнөө үедэ мүрдэлгэдэ хабаадагдаад байһан Мадридтахи германска посольствын харюусалгата түлөөлэгшэд байгаашад мэдээсэһэн байна. Германи хадаа дайнай гол дундуур Испаниин түүхэй эд бараануудтай андалдаан болгожо ехэшэг тоогой зэбсэгүүдые Испанида эльгээжэ үргэлжэлһөөр байгаа гэжэ корреспондент заана. 1940 оной хабар Франкын правительство ба гитлеровецүүд болбол дайнай үе соо Франкоһоо Германида ёһотой үри 370 миллион маркаар тогтооглохо гэһэн нюуса протокол Берлиндэ баталһан байна. Испанидахи дайнай үедэ генерал Франкодо дамжуулан үгтэһэн материалнуудай үнэ сэн энэ тоо соо тоологдоһон байна. Гэбэшье „Кондор" гэжэ германска авиационно легионной гаргашын тоо энээн соо тоологдоогүй, юуб гэхэдэ генерал Франкодо энэ легионой үзүүлһэн ашаг туһань хэлсээнэй ёһоор зүүн фронт дээрэ „сэнхир дивизиин" Германида туһалһанаар харюулагдаха ёһотой байба.

Энэ үриингөө түлөө Франкын правительствын оруулһан взносуудые гитлеровецүүд болбол Испаниһаа вольфрам худалдажа абаха хэрэгтэ хэрэглэһэн байна.

Испанска антифашистнуудта приговор

НЬЮ-ЙОРК, майн 18. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, франкистска сүүд болбол испанска антифашистнууд—Сапирайн, Альварес гэгшэдтэ приговор гаргаба. Сапирайн 20 жэлээр ба Альварес 18 жэлээр түрмэдэ хаагдахаар шиидхэгдэбэ.

Румынска сэрэгэй гол ехэ гэмтэ ябадал хэ[...] хэрэг тушаа приговор

БУХАРЕСТ, майн 17. (ТАСС). Мүнөөдэр 19 час 30 минутада Бухарестын арадай Трибунал румынска сэрэгэй гол ехэ гэмтэ ябадал хэгшэд—Антонеску ба бусадай хэрэг тушаа приговор гаргаба.

Ион Антонеску, Михай Антонеску, Кристеску, Пантази, Василиу, Алексиану, Лекка, заочно сүүдлүүлэгдэһэн Сима, Стурдза, Папаначе, Жоржеску, Ясинский, Шротопопеску гэгшэд саазалуулхаар шиидхэгдэбэ.

Данулеску, Димитряк, Добре гэгшэд бүхы наһан соо[...] хаар, Маринеску, Бра[...] ровическу гэгшэд 20 [...] ша соо түрмэдэ хату[...] хаалгахаар, Томеску, Д[...] шэд 15 жэлэй турша[...] хатуу шангаар хаа[...] Попеску, Бушила, Мар[...] 10 жэлэй турша соо т[...] туу шангаар хаалгагд[...] хэгдэһэн байна.

Сүүдлүүлэгшэдэй бү[...] хуряан абагдаха ёһо[...] гэмнэгдэгшэд ехэ д[...] сационно сүүдтэ касса[...]

Зэбсэгтэ хүсэнүүдые нэгэдхэхэ тухай хуулиин про[...] эсэргүү ябуулга США-да гаража байна

ВАШИНГТОН, майн 17.(ТАСС). Сагаан байшангай секретарь росс гэгшэ пресс-конференци дээрэ мэдүүлхэдээ, майн 31 хүртэр зэбсэгтэ хүсэнүүдые нэгэдхэхэ тухай асуудалаар сэрэгэй министр Паттерсон ба далайн министр Форрестол гэгшэдһээ тэдэнэй хоорондо гараһан арсалдаае эбсүүлхэ ябадалые түйлахые Трумэн эрэһэн байна.

Олонхи демократическа ажал-ябуулагшад тус хуулиин проект хадаа антидемократическа болоно гэжэ тоолохо гэжэ хэблэл мэдээсэнэ.

Үнгэрһэн неделидэ радиогоор үгэ хэлэһэн түлөөлэгшэдэй палатын член (Вашингтоной штадһаа демократ) Деласей гэгшын мэдүүлһэниинь хадаа хуулиин проект болбол сэрэгэй хүсэтэй аппарат байгуулха ба сэрэ[...] дэнэй ажал ябуулгаһаа гад[...] хуули захиргаан олгуулха [...] хадаа Гитлерэй абаһан шэн[...] шиидхэбэрие абаха ябада[...] начальнигта арга боломжые [...]

Дотоодын хэрэгүүдэй ми[...] Икес гэгшэ „Нью-Йорк пос[...] зетэдэ майн 10-да тунхагл[...] соогоо хуулиин проект бо[...] тельстводо сэрэгшэдэй үүр[...] шангадхана ба кабинедтэ [...] далые сэрэгэйхидтэ олгожо[...] политикые хинаха магад [...] бэ. Хуулиин проект болбол [...] ска правительственна албан[...] гүрихэ" гэһэн зорилготой [...] Икес мэдүүлбэ.

США-дахи түмэрзамай хүдэлмэришэдэй забасто[...] болохоо байһан ябадалтай дашарамдуулан Трум[...] захиралта

ВАШИНГТОН майн 18. (ТАСС). Трумэн болбол американска түмэр замуудта хиналта байгуулха тухай захиралтада гараа табиһан ба бүгэдэниитын забастовкын аюулые зайлуулхые[...] тельствын хиналта доро[...] үргэлжэлүүлхые түмэр зама[...] шэдые уряалһан байна.

Порт Рикодэ американска сэрэгэй ба флодой мане[...]

НЬЮ-ЙОРК, майн 18. (ТАСС). Юнайтед пресс агентствын корреспондентын Сан-хуан (порт Рико) гэжэ газарһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, США-тай дипломатическа харилсаатай байгаа 40 гаран оронуудай сэрэгэй, уһан-сэрэгэй ба авиационно атташенүүд порт Рикын эрье шадар уһа[...] десантна операцинуудые[...] хэ айлшад боложо [...] ерэбэ. Порт Рикын эр[...] талада американска 8-[...] маневрнуудые хэжэ эх[...] ган сэрэгүүд тус десан[...] цинуудта нэгэ бага хо[...] баадалсаха байна.

Голландида болоһон һунгуулинуудай дүнгү[...]

ЛОНДОН, майн 18. (ТАСС). Мүнөөдэр Голландида болоһон һунгуулинуудай дүнгүүд толилогдобо гэжэ лондонско радио мэдээсэнэ. Католическа парти 1460 мянган, ажалай парти 1340 мянган, революцида харша [...] мянган, коммунистнууд [...] таряашанай историческа [...] мялсган, үлэөөл эгын парт[...] ска парти 100 мянган голо[...]

Индидэ бүд нэхэгшэ хүдэлмэришэдэй забасто[...]

ЛОНДОН, майн 18. (ТАСС). Рейтер агентствын Бомбейдэхи корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор урда Индиин хлопчатобумажна ажаүйлэдбэриин ехэшэг центрнүүдэй нэгэн болохо Шолапур городой 10 мянган хүдэлмэришэдэй эдеэ хоолой нормонуудые хаһаһанда эс[...] болгон забастовко болобо.

5 мянган хүдэлмэришэ[...] (центральна провинцида) [...] байна.

Хүсэ шадал ехэтэй, хурдан хүлэгүүдые үсхэбэрилээ

А. ВИНОГРАДОВ, БМАССР-эй малажалай Министерствын адуу мори үсхэбэрилхэ управлениин начальник

«1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб» тухай хуули болбол бүхы арадай ажахые, тэрэнэй тоодо малажалые дайнай урда тээхи хэмжээнһээ горьтойхоноор үлүү таргахаар хараална. Манай республикын колхозниуудай, хүдөө ажалай мэргэжэлтэдэй ба хүтэлбэрилэгшэдэй хүсэлэн—малажалые хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбые хайшан гэжэ улэмжэ түргэнөөр ба һайнаар бэелүүлхэ ябадалда хандуулагдаха байна.

Бурят-Монголдо адуу мори үсхэбэрилхэ тухай асуудал угаа шухала болоно, юуб гэхэдэ, дайнай үедэ адуу моридой тоо толгой Тарбагатай, Зэдэ, Байкало-Кудара, Прибайкальска ба бусад аймагуудаар хахадһаан доошо оротороо хорошоо.

Адуу малай тоо толгой хороһон ушар ямар хойшолонгуудта хүргэнэб гэжэ ойлгохо хэрэгтэй. Түбхын түрүүндэ, манай колхозуудаар хүдэлмэриин морин бүхэндэ таба-зургаан гектар тарилга хэхэ даалгабари хүртэдэг байһан юм. 1945—1946 онуудта нэгэ мориной хэхэ даалгабари—9—10 гектар хүртэр, таряанажал эрхилдэг колхозуудаар—30 гектар хүртэр нэмэһэн байна.

Адуу моридой тоо толгойн хоролтодоо хүдөө ажалай бүхы хүдэлмэрие ундажагайруулдаг, ургасын түлөө тэмсэхэ ябадалые түбэгтэй болгодог гэжэ колхозой түрүүлэгшэ ба колхозник бүхэндэ элитэ. Хүдэлмэришэ моридой дутамаг дээрэһээ олохон колхозууд полевой хүдэлмэринүүдые агротехническэ үндэр хэмжээдэ үнгэргэжэ шададаггүй байгаа. Морин гэшэ колхознигто гансахан полевой хүдэлмэри хэхэдэнь хэрэгтэй бэшэ харин түлеэ, барилгын модо болон материалнуудые зөөхэдэнь, мүн һургуули, больница, кино мэтын ниитын культурна эмхи-зургаануудта шухала хэрэгтэй болоно.

Манай республикын зарим колхоз ба колхозникууд энэ асуудалай шухала байһые ойлгоод, адуу моридой тоо толгойе олошоруулха эрид хэмжээнүүдые абажа байна. Курумканай аймагай Лениинэй нэрэмжэтэ колхоз 1945 ондо адуу моридые үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб—105,1 процент, унага түлжүүлхэ түсэб 125 процент дүүргэһэн байха юм. Хэжэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо нүхэр Цыремпиловай даажа байһан мориной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд 43 гүүнһээ 43 унага абажа түлжүүлээ. Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой мориной-товарна фермые даагша нүхэр Дугаров 30 гүүнһээ 30 унага абажа, хоролтогүйгөөр тэнжээгээ һэн.

Түрүү колхознигуудай эдэ бүхы түйлалтанууд бүгэдын шадабари болгогдохо ёһотой. Эдэ түрүү хүдэлмэринүүдэй дэлгэрэнгы дүрбэдэхи табанжэл соо улам үргэдэхэ байһаниинь лабтай. Ерэхэ табанжэлдэ ажаүйлэдбэриһөө олон тоото трактор ба хүдөө ажалай машинануудые манай республика абаха байна. Тиигэбэшье, адуу моридые бүхы хэмжээгээр үсхэбэрилхэ ябадал хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүү шухала болоно.

1950 он хүртэр республикын адуу моридой тоо толгой 34 процент олон болохо гэжэ табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан байна. Энэ болбол доодо захын даалгабари мүн. Тус даалгабари гансахан дүүргэхэ бэшэ, харин үлүүлэн дүүргэгдэхэ ёһотой. Энээн дээрэһээ адуу моридой тоо толгойе олошоруулха, илангаяа шанарыень һайжаруулха хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ зорилго колхозуудай урда табигдана.

Адуу моридые үсхэбэрилхэ бүхы хүдэлмэриин үндэһэ һууринь хадаа 1945 ондо колхоз ба совхозуудта малажалые хүгжүүлхэ гүрэнэй түсэб тухай парти ба правительствын тогтоолой ёһоор 10-һаа олон гүүтэй колхозуудаар моридой фермэ эмхидхэжэ, унагалуулхын тулада бүхы элүүр гүүдые, тэрэшэлэн эхэһээнь таһалһанай һүүлээр түлжүүлхын тулада бүхы унагадые шэлжүүлэн үгэхэ ябадал болоно.

Фермын гол зорилгонь адуу моридой тоо толгойе олошоруулха ябадалда байна. Тиимэ хадань мориной-товарна фермэдэ эхэ гүүдые хэрэглэхэ ябадал нарииноор тогтоогдоһон байха ёһотой. Мориной-товарна фермын эхэ гүүдые хүндэ хүдэлмэриин үедэ хэрэглэхэдэ, эрхэбэшэ фермые даагша ба моришоной ажаглалтада байхаар фермэдэ дүтэ шадар байлгаха хэрэгтэй.

Мориной-товарна фермын гүүдэй хэхэ нормонь доошолуулагдаһан байха зэргэтэй. Гүүдэй нормо хүдэлмэриин моридой нормын гурбанай хоёр хубиһаа үлүү байха ёһотой. Фермын адуун һүрэгтэ табигдаһан гүүд хүдэлмэридэ хэрэглэгдэжэ болохогүй.

Колхозно адуу моридой шанарые һайжаруулха үндэһэн һууринь фермэ болохо юм. Эдэ фермэнүүдтэ зорюулан үүлтэр һайжаруулха азаргануудые колхозуудта үгэжэ болохо байна. Һайн гүүтэй мориной фермын Һалбарие горьтойхоноор үргэдхэхэ ба түрүүнэй байһан һайн үүлтэрэй фермэнүүдэй хүдэлмэрие һайжаруулха шухала.

Аймагай газарай таһагууд, зоотехническэ ба ветеринарна туһаламжа али болохоор үзүүлхэ, илангаяа эхэ гүүнэй составаар үүлтэртэ фермэнүүдые хүсэлдүүлхэ, ороонэй кампани үнгэргэхэ ябадалые хүтэлбэрилхэ уялгатай. Республикын колхозуудта һайн үүлтэрэй адуу мори үсхэбэрилхэ бүхы арга боломжонууд бии. Гүрэнэй заводской конюшнида байһан олон тоото үнэтэ азарганууд колхозой ороонэй пунктнуудта жэл бүри хэрэглэгдэнэ. Ороонэй кампани болбол республикын колхозуудай адуу мориной тоо толгойе һайжаруулха хэрэгтэ түрүү һуури эзэлхэ ба гүрэнэй шухала удхашанартай байна.

Тэрээнһээ гадна, манай республика дотор хэдэ хэдэн һайн үүлтэрэй адуу моридой фермэнүүд бии. Тэдэ фермэнүүдтэ шуһа һайнтай олон тоото адуу морид бии юм. Зэдын аймагай «Улаан-Үшөөтэ», Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган», Тарбагатайн аймагай «Победитель», Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозуудай һайн үүлтэрэй мориной фермэнүүд үүлтэрэйнгөө составаар адуу мори үсхэбэрилхэ заводой моридһоо дутахагүй байна. Гэбэшье, эдэ фермэнүүдтэ һайн үүлтэрэй залуу адууе түлжүүлхэ эрхэ байдал үшөө байгуулагдаагүй. Колхозуудайнь хүтэлбэрилэгшэд һайн үүлтэрэй адуу моридые түлжүүлхэлээ моридой тоо толгойе олошоруулха ба үүлтэрынь һайжаруулха талаар оролдолгоо гарганагүй.

Һүүлэй хоёр жэл соо һайн үүлтэрэй фермэһээ ондоо колхозуудта зургаан зуун түхэригэй 40 мори худалдаһан «Улаан Үшөөтэ» колхозһоо жэшээ абаха хэрэгтэй. Энэ хадаа адуу моридой үүлтэр һайжаруулха ябадалда ехэ туһатай байна.

Манай колхозуудай зоотехнигүүд, хүдэлмэришэд болбол селекционно хэрэгтэй гүнзэгыгөөр танилсажа, һайн үүлтэрэй адуу моридой эдеэлэлгэ ба харууһалгые һайжаруулха уялгатай. Адуу моридые үсхэбэрилхэ ябадал һайжаруулхын түлөө колхознигуудай дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ ябадал тон ехэ удхашанартай болоно. Ипподромно һорилго, выставкэ гэхэ мэтэнүүдые түргэ түргэн үнгэргэжэ байха хэрэгтэй. Республиканска ипподром дээрэ колхозно моридой һорилго хэхэ ябадалые саг сагта эмхидхэхэ, адуу мори үсхэбэрилхэ талаар түйлаһан амжалтануудаа харуулха ябадалда олониитэ колхозуудые хабаадуулха шухала. Энэ жэлдэ республиканска ипподромой һорилгодо колхозно һайн үүлтэрэй фермын 42 морид харуулагдаха байна. Энэ болбол мүнөө дээрээ зүбхэн лэ эхилэлгэ гээшэ. Саашадаа жэл бүри 100—150-һаа үсөөн бэшэ морид ипподром дээрэ һоригдохо байна. Жэл бүри аймаг бүхэндэ «мориной үдэр» үнгэргэгдэжэ байха, тэрэ үдэрэй дашарамда һорилго ба урилдаа хэхэ, выставкэнүүдые эмхидхэхэ мэтэ зохистой юм.

Адуун һүрэгтөө гүү олоор үсхэбэрилхэ ябадал манай республикын эрхэ байдалда шухала зүйл болоно. Колхозуудта гүүдые 100 процент унагалуулха арга боломжо бии байһаниинь дүршэл дээрэһээ элирэнхэй. Жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай «Коминтерн» колхозой адуушан нүхэр Аюшиев 1945 ондо 40 гүүнһээ 40 унага абажа, хоролтогүйгөөр түлжүүлбэ. Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой адуушан нүхэр Байнова 20 гүүнһээ 20 унага абаа. Ториин аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой адуушан нүхэр Батуев 22 гүүнһээ 20 унага абажа хоролтогүйгөөр ехэ болгоо. Эдэ ушар байдалые хараад үзэхэдэ, энэ ёһоор адуу үсхэбэрилээд байхадаа республикын колхозуудай адуу моридой тоо толгойе тон түргэнөөр дайнай урда тээхи хэмжээндэ хүргэжэ болохо байһаниинь һэжэггүй. Республикын бүхы колхозууд түхэреэн жэлэй турша гүүдээ адуунда табижа тэжээгээд байхадаа, дундынь абахада 100 гүүн бүриһөө 80 унага абаха байна. Ушар иимэ дээрэһээ манай республика адуунда ябаһан гүүдһээ жэл бүри 12—13 мянган унага абаха аргатай. Гэбэшье, республикын олохон колхозуудай адуунда ябаһан гүүдэй тоо тогтомол бэшэ, ехэнхидээ шанар муутай гүүд ба азарганууд байдаг байна. Иимэ азарга ба гүүдһээ һайн шанартай мори абаха гээшэ бэрхэ. Зарим колхозуудта һалхи шуурганай ба хүйтэнэй болоходо адуу моридто нэмэлтэ тэжээл үгэхэ үбһэн запас байгуулагданагүй. Тэрээн дээрэһээ нилээд олон гүүд унага хаядаг байна. Адуу моридые адуулха ба харууһалха ябадалда олонхи колхозууд адуун һүрэгөөр гүүдые үсхэбэрилхэ хүдэлмэритэй тани[...] дайралдаһан лэ хүнүүдые т[...]ха юм.

Алибаа ган зудта тэсэ[...] эдеэнэй зүйлые илгабарилха[...] ба хүдэр моридые үсхэбэрил[...] Хэрбээ адуун һүрэгтөө эрхи[...] болон азаргануудые колхозу[...] байгаа һаань тиимэ һайн а[...] боложо шадаха байнабди.

Адуун һүрэгые һайжаруул[...] колхозой правлени болбол гү[...]һээ доошо бэшэ болзороор [...] моришодые баталха ёһотой. [...]дые шадамар һайн колхозни[...] рууһалуулха, тэдэнэй аж[...] эмхидхэхэ, уялгануудые то[...] абаха, хатуу жаяг [...] тоохо шухала.

Адуун һүрэгые олошору[...]дые олоор абахын тулада [...] соонь азаргада табиха ябад[...] болоно. Адуун һүрэгтэ таби[...] гүүдые хүдөө ажалай хүдэл[...] лөөлдэг байха хэрэгтэй. Ти[...] хозууд жэл бүри гүүн бүха[...] абаха арга боломжотой бо[...] моридой тоо толгойе түргэ[...] руулха ба тэдэнэй байда[...] руулха хэрэгтэ тэжээлэй б[...] зые бии болгохо ябадал ш[...] дүүргэнэ. Энэ зорилгые ши[...] үндэһэниинь үбһэ ногоон [...] культурануудые тарижа се[...] ябадалда байна. Газартарян[...]ной зарим хүтэлбэрилхы [...]шэд моридые овесоор тэжээх[...] хэрэгсээлэггүй байха юм. А[...] шэмэтэ ба бүдүүн тэжээ[...] хажуугаар, овес үгэлсэнгүй[...] түлжүүлжэшье, хүдэлмэри [...] лохогүй юм.

Бурят-Монголой хүдөө а[...] жэлтэд ба колхознигууд [...] линска табанжэлэй түсэбые[...] тулада һайн һайн моридые [...] жуулэн үсхэбэрилхэ зорилго[...]

Харюусалгата редактор Ц. Д. ДАМ[...]

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС, г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС, Улан-Удэ, Унэн), ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80; зам. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни промышленности—7-86; сельского хозяйства—6-03; писем и переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.)

Н—00612. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Хур[...]